

HZ. İBRAHİM ve HZ. LUT

HARUN YAHYA

Peygamberlerin her birinin Kuran'da övülen birçok güzel özellikleri vardır. Dolayısıyla iman edenler Kuran'da peygamberlerle ilgili bildirilen her detayı dikkatle incelemeli, bu kutlu insanların yaşamlarını, gösterdikleri güzel ahlak örneklerini, Allah'a olan derin bağlılıklarını kendilerine örnek almalıdırlar.

Bu kitabın hazırlanış amacı Allah'ın, "İbrahim ve onunla birlikte olanlarda size güzel bir örnek vardır..." (Mümtehine Suresi, 4) ayetiyle övdüğü İbrahim Peygamberi ve onunla aynı dönemde yaşamış olan Lut Peygamberi tanımak ve onların tüm üstün özelliklerinden örnek almaktır.

Hz. İbrahim putperestlerden oluşan ve ataları da putlara tapan bir kavmin içerisinde yetişmiştir. Onlarla birlikte büyümüş, onların eğitimini almıştır. Ancak kavmi sapkın ve batıl bir yaşam sürerken o, kavminin diğer fertlerinden çok farklı bir karakter ve çok üstün bir ahlak göstermiş, Allah'a imanı ile kavminden kopup ayrılmıştır.

Hz. İbrahim, sadece şirkten (yani Allah'a ortak koşmaktan) kopup ayrılmakla kalmamış, dahası şirk içerisinde olan bu topluluğa Allah'ın varlığını anlatmış, onları Allah'a iman etmeye davet etmiştir. Fakat kavmindeki insanlar Hz. İbrahim'in anlattığı gerçekleri kabul etmemişlerdir.

Hiç kuşku yok ki, Kuran'da Hz. İbrahim ve Hz. Lut hakkında verilen bu gibi bilgilerin her biri birçok hikmet içermektedir.

Bu kitapta, söz konusu hikmetler incelenmekte ve bunları nasıl örnek alıp hayatımıza geçirebileceğimiz ele alınacaktır.

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

Bu kitap Harun Yahya'nın konuyla ilgili olarak daha önce kaleme aldığı eserlerinden önemli bölümlerin derlenmesi ile oluşturulmuştur. Amaç, okuyucuların Harun Yahya serisinin tamamını okuyabilmesidir.

Cep Kitapları Serisi hazırlanırken, Türk halkının içinde bulunduğu ekonomik durum göz önüne alınmış, bu duruma uygun fiyatlarla okuyucuya hizmet etmek amaçlanmıştır.

Bu seri hazırlanırken kendisinden alıntılar yapılan kitapların orijinallerine, Harun Yahya'nın eserlerini satan tüm kitapçılardan veya www.harunyahya.org internet sitesinden ulaşabilirsiniz.

OKUYUCUYA

- Yazarın eserlerinde evrim teorisinin çöküşüne özel bir yer ayrılmasının nedeni, bu teorinin her türlü din aleyhtarı felsefenin temelini oluşturmasıdır. Yaratılışı ve dolayısıyla Allah'ın varlığını inkar eden Darwinizm, 140 yıldır pek çok insanın imanını kaybetmesine ya da kuşkuya düşmesine neden olmuştur. Dolayısıyla bu teorinin bir aldatmaca olduğunu gözler önüne sermek çok önemli bir imani görevdir. Bu önemli hizmetin tüm insanlarımızı ulaştırılabilmesi ise zorunludur.
- Belirtilmesi gereken bir diğer husus, bu kitapların içeriği ile ilgilidir. Yazarın tüm kitaplarında imani konular, Kuran ayetleri doğrultusunda anlatılmakta, insanlar Allah'ın ayetlerini öğrenmeye ve yaşamaya davet edilmektedir. Allah'ın ayetleri ile ilgili tüm konular, okuyanın aklında hiçbir şüphe veya soru işareti bırakmayacak şekilde açıklanmaktadır.
- Bu anlatım sırasında kullanılan samimi, sade ve akıcı üslup ise kitapların yediden yetmişe herkes tarafından rahatça anlaşılmasını sağlamaktadır. Bu etkili ve yalın anlatım sayesinde, kitaplar "bir solukta okunan kitaplar" deyimine tam olarak uymaktadır. Dini reddetme konusunda kesin bir tavır sergileyen insanlar dahi, bu kitaplarda anlatılan gerçeklerden etkilenmekte ve anlatılanların doğruluğunu inkar edememektedirler.
- Bu kitap ve yazarın diğer eserleri, okuyucular tarafından bizzat okunabileceği gibi, karşılıklı bir sohbet ortamı şeklinde de okunabilir. Bu kitaplardan istifade etmek isteyen bir grup okuyucunun kitapları birarada okumaları, konuyla ilgili kendi tefekkür ve tecrübelerini de birbirlerine aktarmaları açısından yararlı olacaktır.
- Bunun yanında, sadece Allah rızası için yazılmış olan bu kitapların tanınmasına ve okunmasına katkıda bulunmak da büyük bir hizmet olacaktır. Çünkü yazarın tüm kitaplarında ispat ve ikna edici yön son derece güçlüdür. Bu sebeple dini anlatmak isteyenler için en etkili yöntem, bu kitapların diğer insanlar tarafından da okunmasının teşvik edilmesidir.
- Kitapların arkasına yazarın diğer eserlerinin tanıtımlarının eklenmesinin ise önemli sebepleri vardır. Bu sayede kitabı eline alan kişi, yukarıda söz ettiğimiz özellikleri taşıyan ve okumaktan hoşlandığını umduğumuz bu kitapla aynı vasıflara sahip daha birçok eser olduğunu görecektir. İmani ve siyasi konularda yararlanabileceği zengin bir kaynak birikiminin bulunduğu na şahit olacaktır.
- Bu eserlerde, diğer bazı eserlerde görülen, yazarın şahsi kanaatlerine, şüpheli kaynaklara dayalı izahlara, mukaddesata karşı gereken adaba ve saygıya dikkat etmeyen üsluplara, burkuntu veren ümitsiz, şüpheci ve ye'se sürükleyen anlatımlara rastlayamazsınız.

HARUN YAHYA CEP KİTAPLARI SERİSİ .59.

HZ. İBRAHİM
ve
HZ. LUT

HARUN YAHYA

Ekim, 2003

YAZAR HAKKINDA

Harun Yahya müstear ismini kullanan yazar, 1956 yılında Ankara'da doğdu. İlk, orta ve lise öğrenimini Ankara'da tamamladı. Daha sonra İstanbul Mimar Sinan Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi'nde ve İstanbul Üniversitesi Felsefe Bölümü'nde öğrenim gördü. 1980'li yıllardan bu yana, imani, bilimsel ve siyasi konularda pek çok eser hazırladı. Bunların yanı sıra, yazarın evrimcilerin sahtekarlıklarını, iddialarının geçersizliğini ve Darwinizm'in kanlı ideolojilerle olan karanlık bağlan-tılarını ortaya koyan çok önemli eserleri bulunmaktadır.

Yazarın müstear ismi, inkarcı düşünceye karşı mücadele eden iki peygamberin hatıralarına hürmeten, isimlerini yad etmek için Harun ve Yahya isimlerinden oluşturulmuştur. Yazar tarafından kitapların kapa-ğında Resulullah'ın mührünün kullanılmış olmasının sembolik anlamı ise, kitapların içeriği ile ilgilidir. Bu mühür, Kuran-ı Kerim'in Allah'ın son kitabı ve son sözü, Peygamberimiz (sav)'in de hatem-ül enbiya ol-masını remzetmektedir. Yazar da, yayınladığı tüm çalışmalarında, Ku-ran'ı ve Resulullah (sav)'ın sünnetini kendine rehber edinmiştir. Bu su-retle, inkarcı düşünce sistemlerinin tüm temel iddialarını tek tek çürüt-meyi ve dine karşı yöneltilen itirazları tam olarak susturacak "son söz"ü söylemeyi hedeflemektedir. Çok büyük bir hikmet ve kemal sahibi olan Resulullah (sav)'ın mührü, bu son sözü söyleme niyetinin bir duası ola-rak kullanılmıştır.

Yazarın tüm çalışmalarındaki ortak hedef, Kuran'ın tebliğini tüm dünyaya ulaştırmak, böylelikle insanları Allah'ın varlığı, birliği ve ahi-ret gibi temel imani konular üzerinde düşünmeye sevk etmek ve inkarcı sistemlerin çürük temellerini ve sapkın uygulamalarını gözler önüne sermektir.

Nitekim Harun Yahya'nın eserleri Hindistan'dan Amerika'ya, İngil-tere'den Endonezya'ya, Polonya'dan Bosna Hersek'e, İspanya'dan Bre-zilya'ya, Malezya'dan İtalya'ya, Fransa'dan Bulgaristan'a ve Rusya'ya kadar dünyanın daha pek çok ülkesinde beğeniyle okunmaktadır. İngi-lizce, Fransızca, Almanca, İtalyanca, İspanyolca, Portekizce, Urduca, Arapça, Arnavutça, Rusça, Boşnakça, Uygurca, Endonezyaca, Malayca, Bengoli, Sırpça, Bulgarca, Çince, Kishwahili (Tanzanya'da kullanılıyor), Hausa (Afrika'da yaygın olarak kullanılıyor), Dhivelhi (Mauritus'ta kul-lanılıyor), Danimarkaca ve İsveççe gibi pek çok dile çevrilen eserler, yurt dışında geniş bir okuyucu kitlesi tarafından takip edilmektedir.

Dünyanın dört bir yanında olağanüstü takdir toplayan bu eserler pek çok insanın iman etmesine, pek çoğunun da imanında derinleşme-

sine vesile olmaktadır. Kitapları okuyan, inceleyen her kişi, bu eserlerdeki hikmetli, özlü, kolay anlaşılır ve samimi üslubun, akılcı ve ilmi yaklaşımın farkına varmaktadır. Bu eserler süratli etki etme, kesin netice verme, itiraz edilemezlik, çürütülemezlik özellikleri taşımaktadır. Bu eserleri okuyan ve üzerinde ciddi biçimde düşünen insanların, artık materyalist felsefeyi, ateizmi ve diğer sapkın görüş ve felsefelerin hiçbirini samimi olarak savunabilmeleri mümkün değildir. Bundan sonra savunsalar da ancak duygusal bir inatla savunacaklardır, çünkü fikri dayanakları çürütülmüştür. Çağımızdaki tüm inkarcı akımlar, Harun Yahya külliyatı karşısında fikren mağlup olmuşlardır.

Kuşkusuz bu özellikler, Kuran'ın hikmet ve anlatım çarpıcılığından kaynaklanmaktadır. Yazarın kendisi bu eserlerden dolayı bir övünme içinde değildir, yalnızca Allah'ın hidayetine vesile olmaya niyet etmiştir. Ayrıca bu eserlerin basımında ve yayınlanmasında herhangi bir maddi kazanç hedeflenmemektedir.

Bu gerçekler göz önünde bulundurulduğunda, insanların görmediklerini görmelerini sağlayan, hidayetlerine vesile olan bu eserlerin okunmasını teşvik etmenin de, çok önemli bir hizmet olduğu ortaya çıkmaktadır.

Bu değerli eserleri tanıtmak yerine, insanların zihinlerini bulandıran, fikri karmaşa meydana getiren, kuşku ve tereddütleri dağıtmada, imanı kurtarmada güçlü ve keskin bir etkisi olmadığı genel tecrübe ile sabit olan kitapları yaymak ise, emek ve zaman kaybına neden olacaktır. İmanı kurtarma amacından ziyade, yazarının edebi gücünü vurgulamaya yönelik eserlerde bu etkinin elde edilemeyeceği açıktır. Bu konuda kuşkusuz olanlar varsa, Harun Yahya'nın eserlerinin tek amacının dinsizliği çürütmek ve Kuran ahlakını yaymak olduğunu, bu hizmetteki etki, başarı ve samimiyetin açıkça görüldüğünü okuyucuların genel kanaatinden anlayabilirler.

Bilinmelidir ki, dünya üzerindeki zulüm ve karmaşaların, Müslümanların çektikleri eziyetlerin temel sebebi dinsizliğin fikri hakimiyetidir. Bunlardan kurtulmanın yolu ise, dinsizliğin fikren mağlup edilmesi, iman hakikatlerinin ortaya konması ve Kuran ahlakının, insanların kavrayıp yaşayabilecekleri şekilde anlatılmasıdır. Dünyanın günden güne daha fazla içine çekilmek istendiği zulüm, fesat ve kargaşa ortamı dikkate alındığında bu hizmetin elden geldiğince hızlı ve etkili bir biçimde yapılması gerektiği açıktır. Aksi halde çok geç kalınabilir.

Bu önemli hizmette öncü rolü üstlenmiş olan Harun Yahya külliyatı, Allah'ın izniyle, 21. yüzyılda dünya insanlarını Kuran'da tarif edilen huzur ve barışa, doğruluk ve adalete, güzellik ve mutluluğa taşımaya bir vesile olacaktır.

Bu kitapta kullanılan ayetler, Ali Bulaç'ın hazırladığı
"Kur'an-ı Kerim ve Türkçe Anlamı" isimli mealden alınmıştır.

ARAŞTIRMA YAYINCILIK

Kartaltepe Mah. Belediye Caddesi
Limanoğlu İş Merkezi No: 3/64
Sefaköy - İstanbul

Baskı: **Nesil Matbaacılık**
Sanayi Caddesi Bilge Sokak No: 2
Yenibosna - İstanbul
Tel: (0 212) 5513225

www.harunyahya.org - www.harunyahya.net

İÇİNDEKİLER

<i>GİRİŞ</i>	8
1.KİTAP: <i>Hz. İbrahim</i>	10
<i>Hz. İbrahim'in Kavminin Özellikleri</i>	11
<i>Hz. İbrahim'in Dini</i>	18
2.KİTAP: <i>Hz. Lut</i>	80
<i>Hz. Lut'un Hayatı</i>	81
SONSÖZ	96

GİRİŞ

Tarih boyunca peygamberler, gönderildikleri kavimleri Allah'a bir ve tek olarak iman etmeye ve yalnızca O'na kulluk etmeye çağırmışlardır. İnsanlara hak dini tebliğ etmiş ve örnek insan modelini bizzat kendi yaşayışlarıyla tanıtmışlardır. Bu nedenle, Allah'ın seçkin kulları olan peygamberlerin üstün kişilikleri, güzel ahlak özellikleri, davranış şekilleri ve olaylar karşısında gösterdikleri tepkiler müminler için en güzel örneği teşkil eder. Peygamberler, içinde yaşadıkları toplumlara bizzat örnek oldukları gibi, Kuran'da tarif edilen özellikleriyle kendilerinden sonra gelen müminlere de yol göstermişlerdir. Allah Kuran'da peygamberlerin müminler için güzel birer örnek olduklarını şöyle bildirmiştir:

Andolsun, sizin için, Allah'ı ve ahiret gününü umanlar ve Allah'ı çokça zikredenler için Allah'ın Resûlü'nde güzel bir örnek vardır. (Ahzab Suresi, 21)

Peygamberlerin her birinin Kuran'da övülen birçok güzel özellikleri vardır. Dolayısıyla iman edenler Ku-

ran'da peygamberlerle ilgili bildirilen her detayı dikkatle incelemeli, bu kutlu insanların yaşamlarını, gösterdikleri güzel ahlak örneklerini, Allah'a olan derin bağlılıklarını kendilerine örnek almalıdırlar.

Her peygamberin, gönderildiği kavim, karşılaştığı olaylar, Allah'ın varlığını anlatırken kullandığı yöntemler birbirinden farklı olmuştur. Bu yüzden peygamberlerin içinde buldukları kavimlerin özellikleri, insanların Allah'a iman etmeye davet edildiklerinde peygamberlere gösterdikleri tepkiler, peygamberlerle birlikte inananların karşılaştıkları zorluklar bize ışık tutan çok önemli bilgi ve tecrübelerdir.

Bu kitabın hazırlanış amacı da Allah'ın, **“İbrahim ve onunla birlikte olanlarda size güzel bir örnek vardır...”** (Mümtehine Suresi, 4) ayetiyle övdüğü İbrahim Peygamberi ve onunla aynı dönemde yaşamış olan Lut Peygamberi tanımak ve onların tüm üstün özelliklerinden örnek almaktır. Hiç kuşku yok ki, Kuran'da Hz. İbrahim ve Hz. Lut hakkında verilen bilgilerin her biri birçok hikmet içermektedir. Bu kitapta, söz konusu hikmetleri inceleyecek ve bunları nasıl örnek alıp hayatımıza geçirebileceğimizi ele alacağız.

Hz. İbrahim

*İbrahim ve onunla
birlikte olanlarda size
güzel bir örnek vardır...
(Mümteherine Suresi, 4)*

Hız. İbrahim'in Kavminin Özellikleri

Allah Kuran'da ilk peygamberin Hz. Adem olduğunu bildirir. Hz. Adem'den sonra Kuran'da adı anılan ikinci peygamber Hz. Nuh'tur. Hz. İbrahim ise, Hz. Nuh'tan bir zaman sonra yaşamıştır ve Kuran'da verilen bilgiye göre Hz. Nuh'un soyundandır. (Saffat Suresi, 83) Hz. İshak, Hz. İsmail, Hz. Yakup, Hz. Yusuf, Hz. Musa, Hz. Harun, Hz. Davud, Hz. Süleyman, Hz. Zeke-riya, Hz. Yahya ve Hz. İsa ise Hz. İbrahim'in soyundan gelen peygamberlerdendir.

Tarihi kaynaklarda Hz. İbrahim'in Ortadoğu'da, Mezopotamya bölgesinde yaşadığı yazılmaktadır. Kuran'da ise Hz. İbrahim'in oğlu Hz. İsmail'le birlikte Ka-be'yi inşa ettiği bildirilmektedir. Bu bilgi bize Hz. İbrahim'in yaşadığı coğrafyanın Ortadoğu olduğunu göstermektedir.

Kuran'da Hz. İbrahim'in kavmi hakkında verilen önemli bir bilgi de, bu toplumun putperest olduğudur. Nitekim bu bilgi tarihi kaynaklarda da yer almakta, o dönemde Ortadoğu'daki kavimlerin tamamına yakınının putperest inançlara sahip oldukları belirtilmektedir. Devrin putperest toplumları, ya kendi elleriyle yaptıkları heykellere ya da Güneş, Ay gibi gök cisimlerine tapmışlardır. Mezopotamya'da yapılan kazılarda Güneş'e ve Ay'a tapınmak için yapılan ve "Ziggurat" adı verilen tapınaklara dair kalıntılar ve bilgiler bulunmuş-

tur. Taştan veya kilden yapılmış ve put olarak kullanılmış pek çok heykel kalıntısı, yine bu bölgedeki arkeolojik kazılarda ortaya çıkarılmıştır.

Kısacası tarihsel ve arkeolojik bilgiler, Hz. İbrahim'in yaşadığı devirlerde Ortadoğu'nun bir "putperestler diyarı" olduğunu göstermektedir. Allah Hz. İbrahim'i seçmiş, peygamberlik göreviyle şereflendirmiştir. O, salih bir kul olarak, bu son derece azgın, saldırgan ve zalim putperestlerin arasında Allah'ın Hak Dini'ni ve güzel ahlakı temsil etmiştir.

Rabbimiz'in Kuran'da bildirdiğine göre Hz. İbrahim'in kavmi taştan, tahtadan heykeller yapıyor, sonra da bu heykelleri ilah olarak kabullenip onlara tapıyorlardı. İbadetlerini bu putların önünde yerine getiriyor, onlara dua ediyor ve onlardan yardım diliyorlardı. Kendilerine zarar vereceklerine inanarak, kendi elleriyle şekil verdikleri, hareket edemeyen bu cansız tahta ve taş parçalarından korkuyor, onlardan medet umuyorlardı. En önemlisi de, bu batıl inanışlarında son derece ısrarlı olmalarıydı. Kendilerinden önceki nesillerin -atalarının- yaşamlarını körü körüne taklit ediyor, her nesil bir sonraki nesle bu sapkın inanışı gelenek halinde miras bırakıyordu.

Allah böyle bir kavim içinde büyüyen Hz. İbrahim'e, göklerin, yerin ve ikisinin arasındaki herşeyin Yaratıcısı'nın Kendisi olduğunu, aksine inananların büyük bir sapkınlık içinde olduklarını vahyetti. Ancak putperest kavmi, Hz. İbrahim'in de kendileri gibi düşünmesini ve yaşamasını istiyordu. Hz. İbrahim ise kavminin bu sapkın inancından yüz çevirdi, inandıkları sahte ilahların hepsini reddetti, tek ve gerçek İlah olan Allah'a iman etti. Allah, imanını daha da artırması ve sağlamlaştırması için, Hz.

İbrahim'e, Kendisi'nin göklerde ve yerdeki kudretinin ve hakimiyetinin delillerini gösterdi:

Böylece İbrahim'e, -kesin bilgiyle inananlardan olması için- göklerin ve yerin melekutunu gösteriyorduk. (Enam Suresi, 75)

Yukarıda da belirttiğimiz gibi, Hz. İbrahim putperestlerden oluşan ve ataları da putlara tapan bir kavmin içerisinde yetişmiştir. Onlarla birlikte büyümüş, onların eğitimini almıştır. Ancak kavmi sapkın ve batıl bir yaşam sürerken o, kavminin diğer fertlerinden çok farklı bir karakter ve çok üstün bir ahlak göstermiş, Allah'a imanı ile kavminden kopup ayrılmıştır.

Hz. İbrahim, sadece şirkten (yani Allah'a ortak koşmaktan) kopup ayrılmakla kalmamış, dahası şirk içerisinde olan bu topluluğa Allah'ın varlığını anlatmış, onları Allah'a iman etmeye davet etmiştir. Fakat kavmindeki insanlar Hz. İbrahim'in anlattığı gerçekleri kabul etmemişlerdir. Buna gösterdikleri gerekçe ise atalarının dinine uymakta oluşlarıdır:

Ne zaman onlara: "Allah'ın indirdiklerine uyun" denilse, onlar: "Hayır, biz, atalarımızı üzerinde bulduğumuz şeye (geleneğe) uyarız" derler. (Peki) Ya atalarının akıllı bir şeye ermez ve doğru yolu da bulamamış idiyeler? (Bakara Suresi, 170)

Hz. İbrahim'in kavminin asırlardır süregelen bu sapkın ve putperest dini terk etmeme nedenlerinden bir tanesi, dinden uzak yaşayan insanların geleneksel bir yanılgısıdır: Doğru, akılcı ve hak olana göre değil, çoğunluğa göre hareket etmek. Onlara göre, eğer bir inancı ve düşünceyi çoğunluk kabul ediyorsa, bu inanış doğru olarak

kabul edilmelidir. Aksini düşünmek, yani toplum tarafından genel kabul gören bir düşünceyi sorgulamak, araştırmak, eleştirmek gereksizdir. İşte bu durum Kuran'da Allah'ın tarif ettiği, insanların sakınmaları gereken önemli bir yanılığdır. Allah Kuran'da insanları bu konuda şöyle uyarmaktadır:

Yeryüzünde olanların çoğunluğuna uyacak olursan, seni Allah'ın yolundan şaşırtıp-saptırırlar. Onlar ancak zanna uyarlar ve onlar ancak 'zan ve tahminle yalan söylerler.' (Enam Suresi, 116)

Hız. İbrahim ise, -tüm diğer peygamberler ve salih müminler gibi- iman etmeyenlerin bu büyük yanılığından çok uzaktır. O, tüm kavmini, yakınlarını ve akrabalarını karşısına almak pahasına doğrulardan vazgeçmemiştir. Kesin bir kararlılıkla Allah'a iman etmiş ve hiçbir zorluk ya da baskı onu yolundan döndürmemiştir.

Allah'ın Hz. İbrahim'e Peygamberlik Vermesi

Tarih boyunca uygarlıklarını devam ettirmiş olan bütün toplumlar, mutlaka Allah'ın varlığından, birliğinden, sonsuz güç ve kudret sahibi olduğundan, ahiret gününün varlığından ve Rabbimiz'in kullarından istediklerinden haberdar olmuşlardır. Allah bu gerçeği Kuran'da şöyle haber vermektedir:

Andolsun, Biz her ümmete: "Allah'a kulluk edin ve tağuttan kaçının" (diye) bir elçi gönderdik. Böylelikle, onlardan kimine Allah hidayeti verdi, onlardan kiminin üzerine sapıklık hak oldu. Artık, yeryüzünde dolaşın da yalanlayanların uğradıkları sonucu görün. (Nahl Suresi, 36)

Elçiler, Allah'ın özel olarak seçtiği ve üstün vasıflar verdiği kutlu insanlardır. Onlar her zaman güçlü imanları, güzel ahlakları, üstün karakterleri ve örnek tavırları ile çevrelerinin dikkatini çekmiş, içinde yaşadıkları gafil ve sapkın toplumdaki ayrılmışlardır. Onları diğer insanlardan ayıran en önemli vasıflardan biri ise, Allah'tan vahiy almalarıdır. Allah Nisa Suresi'nde şu şekilde buyurmaktadır:

Nuh'a ve ondan sonraki peygamberlere vahyettiğimiz gibi, sana da vahyettik. İbrahim'e, İsmail'e, İshak'a, Yakub'a, torunlarına, İsa'ya, Eyyub'a, Yunus'a, Harun'a ve Süleyman'a da vahyettik. Davud'a da Zebur verdik. (Nisa Suresi, 163)

Allah'ın, vahyini peygamberleri aracılığıyla insanlara ulaştırması tüm insanlar için çok büyük bir lütuftur. Çünkü Allah ayetleriyle insanlara hidayet yolunu göstermiş, ibadet şekillerini öğretmiş, güzel ahlakı tarif etmiş ve Kendi dinini eksiksiz olarak bildirmiştir. Rabbimiz salih davranışların ve ibadetlerin neler olduğunu peygamberlere vahiy yoluyla bildirdiğini Enbiya Suresi'nde şu şekilde haber vermektedir:

Ve onları, Kendi emrimizle hidayete yönelten önderler kıldık ve onlara hayrı kapsayan-fiilleri, namaz kılmayı ve zekat vermeyi vahyettik. Onlar Bize ibadet edenlerdi. (Enbiya Suresi, 73)

Hayatları boyunca Allah'ın rızasını, rahmetini ve cennetini kazanmayı hedef edinen peygamberler, Allah'ın emirlerini tam olarak yerine getirerek her zaman örnek bir hayat yaşamışlardır.

Peygamberlik, Allah'ın seçkin kullarına nasip ettiği şerefli bir makamdır. Nitekim Allah, Hz. İbrahim'e, bir

denemen sonra, bu şerefli makamı nasip etmiştir. Kuran'da Allah, Hz. İbrahim'e peygamberlik görevini vermeden önce onu denediğini şöyle bildirmektedir:

Hani Rabbi, İbrahim'i birtakım kelimelerle denemişti. O da (istenenleri) tam olarak yerine getirmişti. (O zaman Allah İbrahim'e): "Seni şüphesiz insanlara imam kılacağım" dedi. (İbrahim) "Ya soyumdan olanlar?" deyince (Allah:) "Zalimler Benim ahdim'e erişemez" dedi. (Bakara Suresi, 124)

Ayette belirtildiği üzere, Hz. İbrahim Allah'ın denemesine karşılık son derece itaatli davranmış ve Rabbinin emirlerini tam olarak yerine getirmiştir. Bütün müminler de aynı Hz. İbrahim gibi Allah'ın emirlerini eksiksiz olarak yerine getirmekle sorumludurlar. Hz. İbrahim'in Allah'a olan kayıtsız şartsız itaati, O'nun emirlerine gösterdiği boyun eğiciliği hepimiz için çok güzel bir örnektir.

Hz. İbrahim Allah'ın genç yaşlarda (Enbiya Suresi, 60) elçilikle şereflendirdiği, üstün vasıflara sahip olan bir kuldür. Allah şirk içinde olan kavminin içinden seçip, Kendi dinini tebliğ etme görevini ona nasip etmiştir. Allah Kuran'da Hz. İbrahim'e vahyettiklerini şu ayetle bizlere bildirmektedir:

Yoksa onlar, Allah'ın Kendi fazlından insanlara verdiklerini mi kıskanıyorlar? Doğrusu Biz, İbrahim ailesine Kitab'ı ve hikmeti verdik; onlara büyük bir mülk de verdik. (Nisa Suresi, 54)

Üstteki ayette, İbrahim ailesine, yani Hz. İbrahim ve soyuna, “Kitap ve hikmet” verildiği bildirilmektedir. Rabbimiz, Hz. İbrahim’e “sahifeler” verdiğini diğer ayetlerde şu şekilde haber verir:

Ahret ise daha hayırlı ve daha süreklidir. Şüphesiz bu, önceki sahifelerde vardır; İbrahim’in ve Musa’nın sahifelerinde. (A’la Suresi, 17-19)

Yoksa Musa’nın sahifelerinde olan kendisine haber verilmedi mi? Ve vefa eden İbrahim’in (sahifelerinde) olan... (Necm Suresi, 36-37)

Bu da göstermektedir ki, Allah Hz. Musa’ya Tevrat’ın vahyinden daha önce Hz. İbrahim’e “sayfalar” indirmiştir. Bu sayfalarda, Hz. İbrahim’in Allah’a teslimiyete dayalı olan hanif dini vardır. Peygamber Efendimiz de bu konuyla ilgili şu şekilde buyurmaktadır:

“Ey Allah’ın Resûlü, Hz. İbrahim ve Hz. Musa’nın suhurlarında olanlardan herhangi bir şey size indirildi mi?” diye sordum, şu cevabı verdi:

Ey Ebu Zerr! (Evet, şu mealdeki ayetler indi deyip okudu:) “Şüphesiz iyi temizlenen ve Rabbinin adını zikredip de namaz kılan kimse umduğuna erişmiştir. Belki siz dünya hayatını üstün tutarsınız. Halbuki âhret daha hayırlı, daha süreklidir. Şüphesiz ki bunlar evvelki sâhifelerde, İbrahim ile Musa’nın sahifelerinde de vardır”¹

Hız. İbrahim'in Dini

İyilik yaparak kendini Allah'a teslim eden ve hanif (tevhidi) olan İbrahim'in dinine uyandan daha güzel dinli kimdir?.. (Nisa Suresi, 125)

Tarih boyunca insanlar İbrahim Peygamberin hangi dine mensup olduğu konusunda tartışmışlardır. Yahudiler onu tüm Yahudilerin peygamberi olarak kabul eder ve kendilerinin Hz. İbrahim'in yolunu izlediklerini ileri sürerler. Hıristiyanlar, Hz. İbrahim'in Yahudilerin peygamberi olduğunu kabul eder, ancak onun kendisinden sonra gelecek olan Hz. İsa'ya tabi olduğunu iddia ederek Yahudilerden ayrılırlar.

Kısacası Hz. İbrahim Yahudiler tarafından "Yahudi", Hıristiyanlar tarafından da "Hıristiyan" olarak gösterilir. Oysa Allah Kuran'da, Hz. İbrahim'in ve soyunun dini konusunda tartışanların bu konuda hiçbir bilgilerinin olmadığını haber vermektedir:

Yoksa siz, gerçekten İbrahim'in, İsmail'in, İshak'ın, Yakub'un ve torunlarının Yahudi veya Hıristiyan olduklarını mı söylüyorsunuz? De ki: "Siz mi daha iyi biliyorsunuz, yoksa Allah mı? Allah'tan kendisinde olan bir şehadeti gizleyen den daha zalim olan kimdir? Allah, yaptıklarınızdan gafil değildir." (Bakara Suresi, 140)

Ayrıca Allah Hz. İbrahim'in Hıristiyan mı, Yahudi mi olduğunun tartışılmasının akılsızca bir tartışma olduğunu diğer ayetlerde şu şekilde bildirmektedir:

Ey Kitap Ehli, İbrahim konusunda ne diye çekişip tartışıyorsunuz? Tevrat da, İncil de ancak ondan sonra indirilmiştir. Yine de akıl erdirmeyecek misiniz? İşte sizler böylesiniz; hakkında bilginiz olan şeyde tartıştınız, ama hiç bilginiz olmayan bir konuda ne diye tartışıp-duruyorsunuz? Oysa Allah bilir, sizler bilmezsiniz. (Al-i İmran Suresi, 65-66)

Hz. İbrahim hakkında en doğru bilgiyi bize öğreten kaynak Kuran'dır; çünkü Kuran, Allah'ın tahrif edilmiş olan tek kitabıdır. İnsanlar yol göstericileri olan Kuran'ı değil de, başka kaynakları rehber edinirlerse büyük bir yanılmanın içine düşerler. Kuran'da detaylı olarak açıklanan bir konuyu göz ardı eden insanlar, kendi zannları ve inançları doğrultusunda konulara açıklama getirmekten çekinmezler. Halbuki iman edenler her konuda olduğu gibi, peygamberler ve soyları hakkında bir yorum yaparken de Kuran ayetlerini ve Peygamber Efendimizin sünnetini esas alırlar. Bilirler ki, insanlara doğru olmayan bilgileri öğretmeye çalışmak, özellikle de peygamberler hakkında zan ve tahminde bulunup çekişmek Allah'ın beğenmediği bir ahlaktır.

Hiç şüphesiz, Hz. İbrahim'in dini hakkındaki kesin gerçeği de yine sadece tüm insanların rehberi olan Kuran'dan öğrenebiliriz:

İbrahim, ne Yahudi idi, ne de Hıristiyanı: ancak, O hanif (muvahhid) bir Müslümandı, müşriklerden de değildi. (Al-i İmran Suresi, 67)

Allah Kuran'da Hz. İbrahim'in Yahudi veya Hıristiyan olmadığını, "hanif" bir dine mensup olduğunu kesin olarak ifade etmektedir. "Hanif" kelimesi, "Allah'ın emrine

teslim olup, Allah'ın dininden hiçbir konuda caymayan, ihlaslı kişi" anlamını taşımaktadır. Hz. İbrahim'in "hanif" olarak vurgulanan özelliği, Allah'a bir ve tek olarak iman etmesi ve teslim olmasıdır.

Başka bir ayette ise Rabbimiz, Hz. Muhammed (sav)'e, Hz. İbrahim'in dinine uymasını emretmektedir:

Sonra sana vahyettik: "Hanif (muvahhid) olan İbrahim'in dinine uy. O, müşriklerden değildi."
(Nahl Suresi, 123)

Allah insanlardan hanif (Allah'ı birleyen) olarak dine yönelmelerini istemektedir. İnsanın fıtratının hanif olma-ya ve Rabbimiz'e hiçbir şeyi ortak koşmamaya uygun olduğunu Allah Kuran'da açık bir şekilde vurgulamaktadır:

Öyleyse sen yüzünü Allah'ı birleyen (bir hanif) olarak dine, Allah'ın o fıtratına çevir; ki insanları bunun üzerine yaratmıştır. Allah'ın yaratışı için hiçbir değiştirme yoktur. İşte dimdik ayakta duran din (budur). Ancak insanların çoğu bilmezler. (Rum Suresi, 30)

Ayrıca birçok ayetten de anlaşıldığı üzere, "hanif" kelimesi ile ifade edilen Hz. İbrahim'in dini, özünde İslam ile aynıdır. Zaten bütün hak dinler, bozulmamış halleriyle temelde bir ve tek olan Allah'ın rızasını, rahmetini ve cennetini kazanmak üzerine kuruludur. Bu hak din, Hz. İbrahim'den sonra oğulları, torunları ve onun soyundan gelen diğer salih insanlar tarafından ayakta tutulmuştur. Örneğin Kuran'da, Hz. Yusuf'un hapisane arkadaşlarıyla yaptığı konuşmaya dikkat çekilmektedir. Hz. Yusuf konuşurken kendisinin, ataları Hz. İbrahim ve onun neslinin dinine uyduğunu şöyle ifade etmektedir:

**Atalarım İbrahim'in, İshak'ın ve Yakub'un dini-
ne uydum. Allah'a hiçbir şeyle şirk koşmamız
bizim için olacak şey değil. Bu, bize ve insanlara
Allah'ın lütuf ve ihsanındandır, ancak insanların
çoğu şükretmezler. (Yusuf Suresi, 38)**

Hangi devirde yaşarlarsa yaşasınlar, “hanif” olan insanların, yani Müslümanların ortak özellikleri, Allah’a eşler koşmadan sadece O’nu yüceltmektir. Peygamberlerin ana görevlerinden biri ise, insanları şirkten ve din ahlakına karşı olan her türlü uygulamadan kurtarıp asil dini yaşamaya davet etmektir. Nitekim Peygamber Efendimizin hadislerinde de insanlar “Allah’a ortak koşmaktan” men edilmektedirler:

Dedim ki, ‘Ey Allah’ın Resulü, en büyük günah hangisidir?’ Bana: ‘Allah seni yaratmış iken, O’na ortak koşmandır.’²

Allah bir ayetinde de İslam’ın, Hz. İbrahim’in dini gibi kolay olduğunu bildirmektedir:

... O, sizleri seçmiş ve din konusunda size bir güçlük yüklememiştir, atanız İbrahim’in dini(nde olduğu gibi). O (Allah) bundan daha önce de, bunda (Kur’an’da) da sizi “Müslümanlar” olarak isimlendirdi; elçi sizin üzerinize şahid olsun, siz de insanlar üzerine şahidler olasınız diye. Artık dosdoğru namazı kılın, zekatı verin ve Allah’a sarılın, sizin Mevlanız O’dur. İşte, ne güzel mevla ve ne güzel yardımcı. (Hac Suresi, 78)

Ayette belirtildiği üzere, Hz. İbrahim gibi bir ve tek olan Allah’a yönelen ve dini tam anlamıyla yaşayan insanlar Kuran’da “Müslümanlar” olarak isimlendirilmektedir. “Müslüman” kelimesi, Arapçadaki “selam” kelimesinden

türemiştir ve “selamete kavuşan” veya “teslim olan” anlamına gelmektedir. Müslümanlığın özü, Allah’a teslim olmak ve bu teslimiyetin verdiği selameti (güvenlik ve huzuru) yaşamaktır. Allah’ın insanlara birer hidayet önderi olarak gönderdiği peygamberleri de Rabbimiz’e olan teslimiyetleri, gönülden bağlılıkları ve tevekkülleriyle bizlere örneklerdir. Onlar her işlerinde Rabbimiz’e yönelen, O’na sığınan, sadece O’nu dost edinen ve O’ndan yardım isteyen teslimiyetli kimselerdir. Bu nedenle de Kuran’da her biri “Müslüman” olarak isimlendirilmektedir.

Örneğin Allah Hz. Nuh’a insanlara, “... **Benim ecrim, yalnızca Allah’a aittir. Ve ben, Müslümanlardan olmakla emrolundum.**” (Yunus Suresi, 72) şeklinde söylemesini vahyetmiştir. Yunus Suresi’nde Hz. Musa’nın kavmine “... **Ey kavmim, eğer siz Allah’a iman edip Müslüman olmuşsanız, artık yalnızca O’na tevekkül edin.**” (Yunus Suresi, 84) şeklinde hitap ettiğini bildirir. Ve yine Kuran’da Hz. Süleyman’ın Sebe halkına “**Bana karşı büyüklük göstermeyin ve bana Müslüman olarak gelin**” (Neml Suresi, 31) diye seslendiği bildirilir. Maide Suresi’nde ise Allah havarilere şu şekilde vahyetmiştir:

Hani Havarilere: “Bana ve elçime iman edin” diye vahy (ilham) etmiştim; onlar da: “İman ettik, gerçekten Müslümanlar olduğumuza sen de şahid ol” demişlerdi. (Maide Suresi, 111)

Yukarıdaki ayetlerde de görüldüğü gibi, salih müminler Allah’a teslim olan, katıksız şekilde din ahlakını yaşayan, ihlas sahibi kimselerdir. Allah bu insanları “Müslüman” ismiyle şereflendirmiştir.

Hız. Yusuf'un duası ise bizlere bu konuda çok güzel bir örnektir. Allah bu duayı şöyle haber vermektedir:

“... Göklerin ve yerin Yaratacısı, dünyada ve ahirette benim Velim Sensin. Müslüman olarak benim hayatıma son ver ve beni salihlerin arasına kat.” (Yusuf Suresi, 101)

Hız. İbrahim'in Allah'a olan coşkulu imanı, derin sevgisi, Rabbimiz'in bütün emirlerine gönülden boyun eğişi, itaati ve üstün ahlakı Kuran'da birçok kez vurgulanmaktadır. Bu ayetlerden bazıları şu şekildedir:

“Rabbimiz, ikimizi Sana teslim olmuş (Müslümanlar) kıl ve soyumuzdan Sana teslim olmuş (Müslüman) bir ümmet (ver). Bize ibadet yöntemlerini (yer veya ilkelerini) göster ve tevbeimizi kabul et. Şüphesiz, Sen tevbeleri kabul eden ve esirgeyensin.” (Bakara Suresi, 128)

Rabbi ona: “Teslim ol” dediğinde (O:) “Alemlerin Rabbine teslim oldum” demişti. (Bakara Suresi, 131)

Her Müslüman, Hız. İbrahim'in gösterdiği güzel ahlakı, Allah'a imanındaki samimiyeti, Allah'a olan teslimiyetindeki ve itaatindeki derinliği örnek almalıdır. Hız. İbrahim'in tebliğ yaparken gösterdiği dirayet ve kararlılık da, kuşkusuz ki örnek alınması gereken önemli özelliklerdendir.

Ayetlerde de gördüğümüz gibi, Allah Hız. İbrahim'i tüm insanlara örnek kılmıştır. Ayetlerde Hız. İbrahim gibi diğer peygamberler de Allah'a teslim olmuş, hanif Müslümanlar olarak anılmaktadırlar. Bu dinlerin hepsi, temeli Hız. İbrahim'in dinine dayanan hak dinlerdir. Hıristiyanlık ve Yahudilik zaman içinde tahrif olmuş,

Allah'ın vahyettiği zamanki hallerinden uzaklaşmışlardır. Ancak ilk vahyedildikleri dönemde hepsi, Allah'ı birleyen, şirki en büyük günah olarak kabul eden, sadece Allah'ın rızası için yaşamayı öğütleyen hak dinlerdi.

Bugün hem Yahudilerin hem de Hıristiyanların Hz. İbrahim'e gösterdikleri saygı ve sevgi ise, onları İslam ile ortak bir zeminde buluşturan önemli değerlerden biridir. Her üç İlahi dinin mensupları da, Hz. İbrahim'in insanlara gösterdiği şekilde Allah'a inanmakta ve O'na kulluk etmeyi hedeflemektedirler. Bu nedenle Hz. İbrahim ve onun hanif dini, Müslümanlar ile Kitap Ehli arasında ortak bir kelimedir. (Ancak Hıristiyanların ve Yahudilerin Hz.İbrahim'in dinini bazı yönlerden yanlış yorumladıklarını göz önünde bulundurmak gerekmektedir.) Bir Kuran ayetinde Müslümanların Kitap Ehli'ni bu ortak kelimeye davet ettikleri şöyle haber verilir:

De ki: “Ey Kitap Ehli, bizimle sizin aranızda müşterek (olan) bir kelimeye (tevhide) gelin. Allah'tan başkasına kulluk etmeyelim, O'na hiçbir şeyi ortak koşmayalım ve Allah'ı bırakıp bir kısmımız (diğer) bir kısmımızı Rabler edinmeyelim.” Eğer yine yüz çevirirlerse, deyin ki: “Şahid olun, biz gerçekten Müslümanlarız.” (Al-i İmran Suresi, 64)

Hız. İbrahim'in, Dinini Tebliğ Etməsi

Her peygamber kendi kavmine Allah'ın emir ve yasaklarını bildirmekle görevlendirilmiştir. Nuh kavmine gönderilen Hz. Nuh, Semud kavmine gönderilen Hz. Salih, Lut kavmine gönderilen Hz. Lut, Medyen halkına gönderilen Hz. Şuayb, İsrailoğulları'na gönderilen Hz. Musa,

Hız. İsa ve diğer tüm peygamberler Allah'ın mutlak varlığını insanlara anlatmış, onları din ahlakını yaşamaya çağırmışlardır. Ancak Allah'ın peygamberlik makamıyla şeref lendirdiği bu kutlu insanlar kimi zaman kavimlerinin büyük çoğunluğunun inkarı ile karşılaşmışlardır. Allah'ın dinini kabul etmek istemeyen bu inkarcılar sadece kendilerine gönderilen peygamberleri reddetmekle kalmamışlar, aynı zamanda onlara karşı çok yönlü bir mücadeleye girmişlerdir. Kendilerine gelen elçileri çirkin iftiralarla, tehdit ve saldırılarla engellemeye çalışmışlardır. Hatta Allah'ın insanlara hidayet önderi olarak seçtiği bu değerli insanları yurtlarından sürmeye, tutuklamaya, öldürmeye çalışmışlardır. Allah Enfal Suresi'nde inkar edenlerin Peygamberimiz Hz. Muhammed'e kurdukları tuzakların başarısızlıkla sonuçlanacağını şu şekilde haber verir:

Hani o inkar edenler, seni tutuklamak ya da öldürmek veya sürgün etmek amacıyla, tuzak kuruyorlardı. Onlar bu tuzağı tasarlıyorlarken, Allah da bir düzen (bir karşılık) kuruyordu. Allah, düzen kurucuların (tuzaklarına karşılık verenlerin) hayırlısıdır. (Enfal Suresi, 30)

Kitabın ilk bölümünde de belirttiğimiz gibi, Hz. İbrahim'in kavmi kendi yaptıkları taştan ve tahtadan heykellere, putlara tapıyor, sadece onlara dua ediyorlardı. Atalarından gelen bu sapkın inanca körü körüne bağlanmışlardı. Hz. İbrahim ise, bu topluma tek başına Allah'ın varlığını ve birliğini anlatacak kararlılığa ve güçlü bir imana sahipti.

Tarih boyunca birçok toplumda “çoğunluk”, üstünlük anlamına gelmiştir. Bir toplumda çoğunluğun düşünce ve inancı ne yönde ise, o düşünce ve inanç çoğu za-

man doğru kabul edilmiştir. Cahiliye toplumlarında çoğunluğa karşı koymak zordur. Pek çok insan, çoğunluğun baskısı altında ezilir ve hatalı olduğunu bildiği halde pek çok düşünce ve uygulamaya boyun eğer. Ancak peygamberler ve onları izleyen salih müminler böyle değildir. Onlar çok büyük çoğunluklara kararlılıkla karşı koyabilmişlerdir. Toplumlarından gördükleri baskı, tehdit ya da saldırılar karşısında büyük bir cesaret örneği sergileyerek Allah'ın dinine sadakat göstermişler, ibadetlerini ve Rabbimiz'in emirlerini titizlikle yerine getirmişlerdir. Bunun nedeni ise, her zaman sadece Allah'tan korkmuş ve O'na güvenip dayanmış olmalarıdır.

Hız. İbrahim de bütün putperest kavmini tek başına karşısına almıştır. Rabbimiz'in, **“Gerçek şu ki, İbrahim tek başına bir ümmetti.”** (Nahl Suresi, 120) şeklinde övdüğü Hız. İbrahim'in karşısına aldığı kişilerin arasında kendi babası da bulunmaktadır. O, elleriyle yonttukları taş ve tahta parçalarından ibaret olan putların hiçbir zaman ilahlık vasfına sahip olamayacağını, tek İlah'ın Allah olduğunu sabırla anlatmıştır. Tüm topluma bu şekilde karşı gelerek,

Mezopotamya'da Ay ve Güneş'e tapan topluluklar büyük bir çoğunluk oluşturuyorlardı. Agade Kralı Naram Sin'in de sözde Ay tanrısı tarafından kutsandığına ve üstün güçlere sahip olduğuna inanılıyordu. (Yanda) Ay'a secde eden sapkın Naram Sin ve onun batıl inançlara sahip putperest halkına ait bir zafer yazıtı görülmektedir.

dinlerinin batıl olduğunu anlatması ve düşmanlık gösteren insanlarla güzellikle mücadele etmesi, Hz. İbrahim'in Allah'a olan güçlü imanını, tevekkülünü, teslimiyetini, samimiyetini ve üstün karakterini tüm açıklığıyla gözler önüne sermektedir. Hz. İbrahim Allah'a olan güçlü imanı sayesinde cesur ve kararlı bir kişidir. Kavmine söylediği şu sözlerde, onun cesur karakteri açıkça görülmektedir:

Kavmi onunla çekişip-tartışmaya girdi. Dedi ki: “O beni doğru yola erdirmişken, siz benimle Allah konusunda çekişip-tartışmaya mı girişiyorsunuz? Sizin O’na şirk koştuklarınızdan ben korkmuyorum, ancak Allah’ın benim hakkımda bir şey dilemesi başka. Rabbim, ilim bakımından herşeyi kuşatmıştır. Yine de öğüt alıp-düşünmeyecek misiniz? Hem siz, O’nun haklarında hiçbir delil indirmediği şeyleri Allah’a ortak koşmaktan korkmazken, ben nasıl sizin şirk koştuklarınızdan korkarım? Şu halde ‘güvenlik içinde olmak bakımından’ iki taraftan hangisi daha hak sahibidir? Eğer bilebilirsiniz.” (Enam Suresi, 80-81)

Hz. İbrahim'in kavmine yaptığı tebliğde, onun Allah'a olan derin ve coşkulu imanının çok güzel örnekleri görülmektedir. Hz. İbrahim, Rabbimiz'in ona verdiği üstün kavrayış ve hikmet sayesinde son derece etkileyici konuşmalar yapmış, çok hikmetli örnekler vermiştir. Eğer hikmet gözüyle değerlendirilirse Müslümanlar bu tebliğ yöntemlerinden günümüzde de istifade edebilir, insanları Allah'a iman etmeye Hz. İbrahim'in yöntemiyle davet edebilirler. Bu nedenle ilerleyen sayfalarda Hz. İbrahim'in tebliğindeki hikmetli açıklamalarından bazılarını inceleyeceğiz.

Hız. İbrahim'in Babasına Yaptığı Tebliğ

Tebliğ yapmak, yani diğer insanları Allah'a bir ve tek olarak iman etmeye davet etmek, her Müslümanın sorumluluklarındandır. Bu ibadet, Kuran'da "iyiliği emredip kötülükten menetmek" olarak ifade edilir. Bu salih amelin de temelinde, insanların "uyarılıp korkutulmaları", yani Allah'ın tüm kainatı yoktan var ettiği, her insanın Rabbimiz'e karşı sorumlu olduğu ve ahiret gününde mutlaka Allah'a hesap vereceği, dünya işlerinin karşılığını ahirette göreceği gibi çok önemli gerçeklerin bildirilmesi ve hatırlatılması vardır.

Ancak bir kişiyi Kuran'da kastedilen anlamda uyarıp-korkutabilecek olanlar, sadece Allah'a samimi olarak iman eden, O'ndan içli bir saygıyla korkup sakınan, ihlas sahibi Müslümanlardır. Allah onlara doğruyu yanlıştan ayırma gücü, hikmet ve akıl vermiştir. Konuşulan kişinin karakterine, ruh haline ve hayata bakış açısına göre anlatım yapılması, sözün en güzel şekilde söylenmesi, karşı tarafın verdiği tepkilerin çok iyi değerlendirilmesi ve bu tepkilere göre yeni yöntemler izlenmesi gerekir. Bir kişiye dahi tebliğde bulunmak ciddi bir çaba gerektirirken, tüm toplumu uyarmak ve hatta Kuran'da bahsedildiği gibi "babaları uyarılmamış kavimlere", yani din ahlakından uzak yaşam süren, bilgisiz kitlelere dini anlatmak oldukça ağır bir sorumluluktur.

Allah bir ayetinde tebliğin "hikmetle ve güzel öğütlerle" yapılmasını şöyle emreder:

Rabbinin yoluna hikmetle ve güzel öğütlerle çağır ve onlarla en güzel bir biçimde mücadele et. Şüphesiz senin Rabbin yolundan sapanı bilendir ve hidayete ereni de bilendir. (Nahl Suresi, 125)

Her Müslüman, Allah'ın varlığını ve Kuran ahlakının güzelliklerini mutlaka diğer insanlara da anlatıp tavsiye etmekle yükümlüdür. Allah Kuran'da bunun yöntemlerini de öğretmiştir. Kuran ayetlerinde iman edenlerin öncelikle yakınlarını Allah'a ve ahiret gününe iman etmeye davet etmelerini bildirmiştir. Rabbimiz ayetlerinde şu şekilde buyurmaktadır:

Allah ile beraber başka bir ilaha yalvarıp-yakarma, sonra azaba uğratılanlardan olursun. (Öncelikle) En yakın hısımlarını (aşiretini) uyar. (Şuara Suresi, 213-214)

Hiz. İbrahim'in babasına yaptığı tebliğ, bu konuya örnektir. Hiz. İbrahim babasına putlara tapınmanın Allah'a ortak koşmak anlamına geldiğini ve insanın bir tek Allah'a kulluk etmesi gerektiğini çok hikmetli bir biçimde anlatmıştır.

Allah Kuran'da Hiz. İbrahim'in babası Azer'e yaptığı tebliği şu ayetlerle anlatmaktadır:

Hani İbrahim, babası Azer'e (şöyle) demişti: "Sen putları ilahlar mı ediniyorsun? Doğrusu, ben seni ve kavmini apaçık bir sapıklık içinde görüyorum." (Enam Suresi, 74)

Hani babasına demişti: "Babacığım, işitmeyen, görmeyen ve seni herhangi bir şeyden bağımsızlaştırmayan şeylere niye tapıyorsun? "Babacığım, gerçek şu ki, bana, sana gelmeyen bir ilim geldi. Artık bana tabi ol, seni düzgün bir yola ulaştırayım." (Meryem Suresi, 42-43)

Hiz. İbrahim'in babasına yaptığı tebliğde iman edenlerin örnek alması gereken en önemli hususlardan biri, inkar eden kişi ne kadar kibirli ve zorlu olursa olsun, ona

Allah'ın emir ve tavsiyeleri anlatılırken sabırlı davranılması ve güzel bir anlatım yapılması gerektiğidir.

Hız. İbrahim'in bu tutumu aynı Hız. Musa'nın Firavun'a tebliğindeki tutumu gibidir. Hız. Musa da, Allah'ın **“Ona yumuşak söz söyleyin, umulur ki öğüt alıp düşünür veya içi titrer-korkar.”** (Taha Suresi, 44) emri gereği Firavun'a tebliğ yaparken ılımlı ve yumuşak bir üslup kullanmıştır.

Hız. İbrahim'in babasına yaptığı tebliği ve babasının verdiği karşılığı Allah ayetlerinde şöyle haber verir:

“Babacığım, şeytana kulluk etme, kuşkusuz şeytan, Rahman (olan Allah)a başkaldırandır.”

“Babacığım, gerçekten ben, sana Rahman tarafından bir azabın dokunacağından korkuyorum, o zaman şeytanın velisi olursun.”

(Babası) Demişti ki: “İbrahim, sen benim ilahlarımdan yüz mü çeviriyorsun? Eğer bir son vermeyecek olursan, andolsun, seni taşta tutarım; uzun bir süre benden uzaklaş, git.”

(İbrahim:) **“Selam üzerine olsun, senin için Rab-bimden bağışlanma dileyeceğim, çünkü, O, bana pek lütfkardır”** dedi. **“Sizden ve Allah'tan başka taptıklarınızdan kopup-ayrılıyorum ve Rabbime dua ediyorum. Umulur ki, Rabbime dua etmekle mutsuz olmayacağım.”** (Meryem Suresi, 44-48)

Hız. İbrahim ve babası arasında geçen bu konuşmalar bizler için çok önemli hikmetler içermektedir. Öncelikle Hız. İbrahim'in son derece cesur ve tevekküllü tavrı dikkat çekicidir. Hız. İbrahim ölüm pahasına da olsa

Onun kendilerine bir sözle cevap
vermediğini ve onlara bir zarar
veya fayda sağlamaya gücü
olmadığını görmüyorlar mı?

(Taha Suresi, 89)

(solda) MÖ 2500-1100
yıllarından kalma bir put.
(sağda) Asurlular taştan, tah-
tadan yapılmış putlarının ken-
dilerini felaketlerden korudu-
ğuna inanacak kadar büyük
bir gaflet içindeydiler. Hadad
isimli put da Kral Esarhaddon
(MÖ 7. yy) tarafından koruyucu
putlar arasında sayılıyordu.

Allah'ın emrini yerine getirmiş ve babasını hidayete davet etmiştir. Babasının sevgisini, yardımını, imkanlarını kaybetmeyi göze almış, onun tehditlerini önemsememiş ve kendisine “benden uzaklaş, git” demesine karşılık, çok büyük bir tevekkül ve sabır göstermiştir. Allah'ın kendisine yardım edeceğini ve doğru yolu göstereceğini bilmiş, bunun verdiği rahatlık ve güven içinde davranmıştır. Yaşadığı evden haksız yere uzaklaştırılmasının üzerine hemen Allah'a dua etmesi ve O'nun duasına icabet edeceğine güvenmesi, bir Müslümanın sahip olması gereken örnek tevekkül ve ihlası göstermektedir. Dahası, Hz. İbrahim, kendisine karşı bu kadar düşmanca davranan babasına karşı çok güzel bir ahlak göstermiş, ılımlı üslubunu korumuş ve ona “babacığım” diye hitap etmeyi sürdürmüştür. Bu, her Müslümanın örnek alması gereken çok üstün bir ahlak özelliğidir. O, babasına büyük bir şefkat ve itidalle yaklaşmış, onu mütevazı bir biçimde hidayete çağırmış, ama babası inkarda direnince hemen Allah'a sığınıp babasından uzaklaşmıştır. Hz. İbrahim'in bu tavrı, bir Müslümanın diğer insanlara bakışındaki tek ölçünün Allah'ın rızası olması, “Allah için sevmek ve Allah için buğz etmek (hoşlanmamak)” olması gerektiğini göstermektedir. Allah her Müslümanın sahip olması gereken bu vasfı ayetlerde şöyle haber verir:

Kendilerine onların gerçekten çılgın ateşin arkadaşları oldukları açıklandıktan sonra -yakınları dahi olsa- müşrikler için bağışlanma dilemeleri peygambere ve iman edenlere yaraşmaz. İbrahim'in babası için bağışlanma dilemesi, yalnızca ona verdiği bir söz dolayısıyla idi. Kendisine, onun gerçekten Allah'a düşman ol-

duğu açıklanınca ondan uzaklaştı. Doğrusu İbrahim, çok duygulu, yumuşak huyluydu. (Tevbe Suresi, 113-114)

Hız. İbrahim ile babası Azer arasındaki konuşmalarda dikkat çekici olan bir diğer husus, Azer'in şirk dinine olan şiddetli bağlılığıdır. Öyle ki, bu bağlılık kendi kanından olan ve yıllarca büyütüp, yanında tuttuğu ve kendisine karşı da son derece saygılı davranan oğlunu ölüm ile tehdit etmesine kadar varmaktadır. Hız. İbrahim'in, Azer tarafından böylesine ağır bir şekilde tehdit edilmesinin tek sebebi, onun yalnızca Allah'a ibadet etmesi ve kavminin şirk dinini reddetmesidir. Azer, oğlu Hız. İbrahim'i "taşa tutmakla" tehdit edecek kadar azgınlaşmıştır. Bu durum, inkarcıların zalim, tahammülsüz ve baskıcı karakterinin bir örneğidir.

Hız. İbrahim'in Öğüt Verdiği İnkarcı

Kuran'da, Hız. İbrahim'in insanları Allah'a iman etmeye davet ederken karşılaştığı azgın bir hükümdardan bahsedilmektedir. Tarihi kaynaklarda "Nemrud" olarak anılan bu inkarcı ile Hız. İbrahim arasında önemli bir konuşma geçmiştir:

Allah, kendisine mülk verdi, diye Rabbi konusunda İbrahim'le tartışmaya gireni görmedin mi? Hani İbrahim: "Benim Rabbim diriltir ve öldürür" demişti; o da: "Ben de öldürür ve diriltirim" demişti... (Bakara Suresi, 258)

Ayette belirtildiği üzere mal, mülk ve iktidarından dolayı böbürlenen bu kişi, Hız. İbrahim'le tartışmaya girerek kendisinin de yaratma vasfına sahip (Allah'ı tenzih ederiz.) olabileceği gibi büyük ve akılsızca bir iftirada bu-

lunmuştur. Malıyla, mülküyle övünen bu kişi kendini ilahlaştırmakta, Allah'ı inkar etmektedir. Kibirinden dolayı Allah'ın tüm kainat üzerindeki güç ve kudretini görmek istememektedir.

İnkarcı kişi -tarihi kaynaklara göre Nemrud- kendisine Allah'ın varlığını ve birliğini tebliğ eden Hz. İbrahim ile tartışmaya girer. Allah'a karşı büyüklenen bu kişiye Hz. İbrahim'in verdiği cevap ise, son derece hikmetli ve akılcıdır:

... “Şüphe yok, Allah Güneş'i doğudan getirir, sen de onu batıdan getir” deyince, o inkarcı böylece afallayıp kalmıştı. Allah, zalimler topluluğunu hidayete erdirmez. (Bakara Suresi, 258)

Allah'ın varlığını ve kudretini insanlara anlatan peygamberler her zaman bu örnekteki gibi hikmetli ve akılcı anlatımlar kullanmışlardır. Allah'a olan samimi imanları

**... İğrenç bir pislik olan putlardan kaçınin,
yalan söz söylemekten de kaçınin.**

**Allah'ı birleyen (Hanif)ler olarak,
O'na (hiçbir) ortak koşmaksızın...**

onların tebliğlerini etkili kılmış, inkarcıların sapkın bakış açıları bu şekilde geçersiz hale gelmiştir. Kendilerini doğru yolda zanneden, mallarına, güçlerine ve şirk koştukları putlarına güvenen inkarcılar ise, iman edenler karşısında her açıdan çok çaresiz kalmışlardır. Çünkü Allah'ın mükemmel yaratışını ve sonsuz gücünü anlatan iman sahipleri karşısında batıl inançlarının savunmasını yapabilmeleri mümkün değildir. Onlar her zaman yenilmeye, ayetteki ifadeyle "afallamaya", cevapsız kalmaya mahkumdurlar.

Hz. İbrahim'in verdiği cevapta dikkat çeken bir diğer yön ise, onun samimiyeti ve doğallığıdır. İçten gelen, samimi bir anlatım şekli Allah'ın izni ile her zaman insanların kalplerine ve vicdanlarına etki eder. Çünkü Allah'ın varlığı apaçıktır ve mümin bu kesin gerçeği içinden geldiği gibi doğal bir üslupla anlatır. Ancak bu anlatım karşısında etkilenseler dahi, insanların bir bölümü şeytanın

... Kim Allah'a ortak koşarsa,
sanki o gökten düşmüş de
onu bir kuş kapıvermiş veya rüzgar onu
issiz bir yere sürükleyip atmış gibidir.
(Hac Suresi, 30-31)

etkisine kapılarak inkarda ısrar ederler. Genellikle dinden uzak yaşayan bu insanlar, Hz. İbrahim ile tartışmaya giren kişi gibi zenginliğin, güzelliğin veya mevkinin kendi çabalarının bir ürünü olduğunu düşünerek kibirlenirler. Kendilerine haksız bir üstünlük payesi vererek Allah'ın büyüklüğünü unuturlar. Şeytan onları sahip oldukları güç ve iktidarı kullanarak kibire sürükler. Bu şekilde Allah'a kulluk etmelerini engellemek ister.

Müminler de tebliğ yaparken birçok insanla karşılaşır. Bunların çoğu, büyüklenerek Allah'ın gücünü ve kudretini hakkıyla göremez. Bu durumda Müslümanların yapmaları gerekenlerden biri, Hz. İbrahim gibi onların kibirlerini ortadan kaldıracak, Allah'ın karşısında ne kadar aciz olduklarını kendilerine hissettirecek örnekler vermek olmalıdır. Bunun sonucunda inkar eden kişi artık kibirlenmesinin, malı ile övünmesinin Allah'ın gücü karşısında hiçbir önemi olmadığını anlayacaktır. Kendi güç ve kudretinin sınırlı olduğunu, ölümü ile birlikte herşeyin yok olacağını, Allah'ın ise tek mutlak güç olduğunu vicdanı ile hissedecektir.

Hz. İbrahim'in, kendisiyle tartışmaya giren kişiye karşı kullanmış olduğu anlatım şekli, tebliğde akılcı, hikmetli ve sonuca yönelik konuşmanın ne kadar önemli olduğunu da göstermektedir. Müslüman, hiçbir zaman tartışmaya dayalı ve sonuç getirmeyecek konuşmalara girmemelidir. Aksine her zaman için karşı tarafın psikolojik durumunu ve mantık örgüsünü tahlil ederek, onun batıl inançlarını ortadan kaldıracak, ona Allah'ın varlığını gösterecek etkileyici ve akılcı izahlar kullanmalıdır. Bu etkili ve hikmetli anlatım şekline ise, ancak imanda derinleşmiş, Allah'ın ayetlerini uygulamada titiz davranan

ve Allah'tan çok korkan insanların sahip olabilecekleri açıktır. Çünkü hikmet Allah'ın bir lütfudur ve onu Allah'tan talep etmek gerekir.

Allah bir ayette “**Kime dilerse hikmeti ona verir; şüphesiz kendisine hikmet verilene büyük bir hayır da verilmiştir...**” (Bakara Suresi, 269) şeklinde buyurarak, bu sırrı bizlere haber vermektedir.

Hiz. İbrahim'in Kavmine Yaptığı Tebliğ

Bir Müslüman, inkar ya da gaflet içindeki bir insana nasıl tebliğ yapmalıdır? Onu dine nasıl davet etmelidir? Allah Kuran'da tebliğ ibadetinin, iyi düşünülmüş yöntemler ve üsluplarla yürütülmesi gerektiğine işaret etmektedir. Tebliğin tek bir yöntemi yoktur. Yöntem, karşıdaki kişinin durumuna, içinde bulunduğu şartlara, düşüncelerine ve inançlarına göre değişir. Örneğin Allah ayetlerinde, Hz. Nuh'un insanlara Kendi varlığını hem “**açıkça ilan**” ettiğinden, hem de “**gizli gizli yollarla**” anlattığından, onları dine yöneltecek dolaylı yöntemler kullandığından bahsetmektedir. (Nuh Suresi, 9)

Hiz. İbrahim'in kendi kavmine yaptığı tebliğde de çok önemli örnekler bulunmaktadır. Onun en dikkat çekici yöntemlerinden biri, kavmine Allah'ı anlatırken onların vicdanlarını harekete geçirecek, onları düşündürecek yöntemler izlemesidir. Onlara sorular sorarak düşünmelerini sağlamış ve böylece içinde buldukları sapkınlığı ispat etmiştir. Taptıkları sahte ilahların şuarsuz birer tahta ve taş parçasından ibaret olduğunu onlara göstermiş, ince bir planla onların da aklen ve kalben buna ikna olmalarını sağlamıştır. Kavminin asırlardır içinde yaşadığı şirk sistemini bu tebliğ yöntemiyle çökertirken, onla-

ra Allah'ın varlığını ve birliğini de açıklamıştır. Allah Kuran'da Hz. İbrahim'in tebliğini şöyle bildirir:

Gece, üstünü örtüp bürüyünce bir yıldız görmüş ve demişti ki: “Bu benim Rabbimdir.” Fakat kayboluverince: “Ben kaybolup-gidenleri sevmem” demişti. Ardından Ay'ı, doğar görünce: “Bu benim Rabbim” demiş, fakat o da kayboluverince: “Andolsun” demişti, “Eğer Rabbim beni doğru yola erdirmezse gerçekten sapsmışlar topluluğundan olurum.” Sonra Güneş'i doğar görünce: “İşte bu benim Rabbim, bu en büyük” demişti. Ama o da kayboluverince, kavmine demişti ki: “Ey kavmim, doğrusu ben sizin şirk koşmakta olduklarınızdan uzağım. Gerçek şu ki, ben bir muvahhid olarak yüzümü gökleri ve yeri Yaratan'a çevirdim. Ve ben müşriklerden değilim.” (Enam Suresi, 76-79)

Hız. İbrahim'in bu ayetlerde belirtilen Ay, Güneş ve yıldızlar hakkındaki yorumları, kendisinin gerçek düşünceleri değil, kavmine yönelik bir tebliğ yöntemi gibi gözükmektedir. (En doğrusunu Allah bilir.) Çünkü gece vakti gördüğü yıldızların ve Ay'ın kısa bir zaman sonra (Güneş'in doğmasıyla) yok olacağını, Güneş'in ise doğduktan sonra tekrar batacağını elbette Hız. İbrahim de bilmektedir. Ancak müşrik olan kavmi akıl ve muhakemeden yoksun olduğu için, Hız. İbrahim böyle aşamalı bir anlatım yöntemi tercih etmiş olabilir.

Kitabın ilk bölümünde de üzerinde durduğumuz gibi, o dönemin putperest toplumlari kendi yaptıkları heykellerin yanı sıra Güneş, Ay gibi gök cisimlerine de tapınmaktaydılar. İşte bu nedenle Hız. İbrahim onların ilah-

lık atfettikleri bu cisimlerin neden ilah olamayacaklarını, onlara soru-cevap yoluyla açıklamak istemiş olabilir. Bunun için önce yıldızları bir ilah olarak göstermiş, kavminin dikkatini onlara çekmiş, ardından bunların aslında bir ilah olamayacağını Allah'ın kendisine ilham ettiği şekilde ispat etmiştir. Hz. İbrahim'in söylediği **“Ben kaybolup-gidenleri sevmem”** ifadesi de yine kavmine yönelik önemli bir mesajdır: Bu şekilde, “ilah” vasfına sahip olan varlığın, asla ölmeyen ve yok olmayan bir varlık olduğunu dolaylı olarak anlatmıştır. (En doğrusunu Allah bilir.) Nitekim bunlar, Rabbimiz'in “Baki” (devam eden, fani olmayan) ve “Kaim” (idare edip ayakta tutan) sıfatlarıdır.

Hız. İbrahim bunun ardından, aynı yöntemi, kavminin sözde ilahlarından biri olan Ay için kullanmış ve Ay'ın bir ilah olmayacağını onlara yine akılcı bir yolla göstermiş olabilir. Daha sonra aynı mantığı Güneş için de kullanmış ve bu arada özellikle Güneş'in “en büyük” olduğuna dikkat çekmiş olabilir. Böylece, kavminin ilah olarak edinmesi muhtemel olan en büyük maddi varlığı da devreden çıkarmıştır. Güneş'in ötesinde, kavminin görebileceği daha büyük bir maddi varlık yoktur ve dolayısıyla bunun bir ilah olmadığına anlatılması, şirk sistemine önemli bir darbedir.

Hız. İbrahim, en sonunda da **“ben müşriklerden değilim”** sözleri ile tüm bunları Allah'ın yarattığını, O'nun tek gerçek İlah olduğunu ve kendisinin de Allah'a şirk koşmadan iman ettiğini açıklamıştır. Hız. İbrahim'in bu sözlerinden onun şirk sistemini çok yakından bildiği anlaşılmaktadır. O, tüm bu örnekleri bir tebliğ yöntemi olarak vermiş ve bu şekilde onların bozuk mantıklarını, sapkınlıklarını ortaya çıkarmak istemiştir. Nitekim ayet-

lerden büyük bir azgınlık içindeki kavminin onunla tartışmaya çalıştığı anlaşılmaktadır:

Kavmi onunla çekişip-tartışmaya girdi. Dedi ki: “O beni doğru yola erdirmişken, siz benimle Allah konusunda çekişip-tartışmaya mı girişiyorsunuz? Sizin O’na şirk koştuklarınızdan ben korkmuyorum, ancak Allah’ın benim hakkımda bir şey dilemesi başka. Rabbim, ilim bakımından herşeyi kuşatmıştır. Yine de öğüt alıp-düşünmeyecek misiniz?” (Enam Suresi, 80)

Hız. İbrahim kavmine tebliğ yaparken Allah’ın ilhamıyla hareket etmiştir. İzlediği yöntemlerden, verdiği örneklerden Hız. İbrahim’in Allah’ın vahyi ile hareket ettiği anlaşılmaktadır. Allah **“Bu, İbrahim’e, kavmine karşı verdiğimiz delilimizdir. Biz, dilediğimizi derecelerle yükseltiriz. Şüphesiz senin Rabbin, hüküm ve hikmet sahibidir, bilendir.”** (Enam Suresi, 83) ayetiyle Hız. İbrahim’e kavmine karşı deliller verdiğini haber vermektedir.

Hız. İbrahim’in kullandığı bu tebliğ yöntemi, tüm Müslümanlar için örnektir. Bir mümin de tebliğ yaparken karşı tarafın çürük ve temelsiz fikirlerini birer birer çöktürmeli ve bunun kesin delillerini ortaya koymalıdır. Bunun arkasından da tebliğ yaptığı kişileri Allah’a iman etmeye ve yalnızca O’na kulluk etmeye davet etmelidir. Eğer bir insanın kendisine put edindiği kavramlar yıkılmaz ve bu kavramları şirk koşmasına neden olan mantıklar ortadan kaldırılmazsa, o kişinin Allah’a gerçek anlamda iman etmesi ve gerçek anlamda Müslüman olması zorlaşır. Putların yıkılması, örneğin insanların kapıldıkları batıl ideolojilerin, felsefelerin veya birtakım maddi varlıkların terk edilmesi, gerçek imanın şartıdır.

"Onu ve kavmini,
Allah'ı bırakıp da Güneş'e
secde etmekteelerken buldum,
şeytan onlara yaptıklarını
süslemiştir, böylece onları
(doğru) yoldan alıkoymuştur..."
(Neml Suresi, 24)

Hız. İbrahim'in tebliğinden onun Allah'a olan sevgisi, coşkulu imanı ve Allah'ın emirlerini uygulamadaki titizliği açık bir şekilde anlaşılmaktadır. Kavmine ve babasına yönelik yaptığı bir diğer tebliğ yöntemi de onun Allah'ın seçip beğendiği ve insanlara üstün kıldığı, kutlu bir insan olduğunu bizlere en güzel şekilde göstermektedir. Allah ayetlerde şu şekilde bildirmektedir:

Onlara İbrahim'in haberini de aktar-oku: Hani babasına ve kavmine: "Siz neye kulluk ediyorsunuz?" demişti. Demişlerdi ki: "Putlara tapıyoruz, bunun için sürekli onların önünde bel büküp eğiliyoruz." Dedi ki: "Peki dua ettiğiniz zaman onlar sizi işitiyorlar mı? Ya da size bir yararları veya zararları dokunuyor mu?" "Hayır" dediler. "Biz atalarımızı böyle yaparlarken bulduk." (İbrahim) Dedi ki: "Şimdi neye tapmakta olduğunuzu gördünüz mü? Hem siz hem de eski atalarınız?" (Şuara Suresi, 69-76)

Yukarıdaki ayetlerde de görüldüğü gibi, Hz. İbrahim kavmine putlara tapmanın ne kadar büyük bir sapkınlık ve akılsızlık olduğunu çeşitli yöntem ve örneklerle anlatmıştır. Ancak kavminin bu hatırlatmalara karşı verdiği tek cevap, "biz bunu atalarımızdan gördük" olmuştur. Önceki bölümde de üzerinde durduğumuz gibi bu cevap cahiliye toplumunda çok sık rastlanan, batıl inançları meşrulaştırmak için kullanılan, alışıldık bir cevaptır. Ve hak dinin karşısında hiçbir dayanağı yoktur. Bu ayetlerin devamında Hz. İbrahim, kavmini Allah'a iman etmeye davet etmekte ve onlara Rabbimiz'i tanıtmaktadır:

"İşte bunlar gerçekten benim düşmanımdır; yalnızca Alemlerin Rabbi hariç; Ki beni Yaratan

ve bana hidayet veren O'dur; Bana yediren ve içiren O'dur; Hastalandığım zaman bana şifa veren O'dur; Beni öldürecek sonra diriltecek olan da O'dur; Din (ceza) günü hatalarımı bağışlayacağını umduğum da O'dur;" (Şuara Suresi, 77-82)

Ayetlerde de görüldüğü gibi, Hz. İbrahim'in kavmi şirk koştukları putlarına tapınmakta kararlı olduklarını sürekli tekrarlamaktadırlar. Hz. İbrahim ise onlara Rab-bimiz'i en güzel sıfatlarıyla överek karşılık vermektedir. Allah kainatta bulunan canlı ya da cansız tüm varlıkları, yoktan var edendir. Dünya üzerindeki tüm nimetleri insanların hizmetine veren, onlara saymakla bitiremeyecekleri kadar eşsiz güzellikleri bahşedendir. İnsanın dünyaya gelişi, büyümesi, yemesi, içmesi, yürümesi, hareket etmesi, konuşması, gülmesi, kısacası tüm hayatı Allah'ın dilemesiyle gerçekleşmektedir. Hz. İbrahim'in de ayetlerde bildirdiği gibi, insan hastalandığı zaman ona şifayı veren, iyileştirip, eski sağlıklı haline kavuşturan alemlerin Rabbi olan Allah'tır. Allah izin vermedikçe ne ilaçların ne de doktorların insanlara şifa vermesi mümkün değildir.

İnsanı var ettiği gibi eceli geldiği zaman canını alacak olan da Allah'tır. İnsan daha dünyaya gelmeden önce kaç yıl, kaç gün, kaç saat, hatta kaç saniye hayatta kalacağı Allah Katında belirlenmiştir. İnsanın hayatı boyunca başına gelecek olan her detay, söyleyeceği her söz, yapacağı her hareket kaderinde yazılmıştır. İnsan Allah'ın takdir ettiği kaderinin dışında tek bir hareket yapmaya ya da tek bir söz söylemeye güç yetiremez.

Allah dünya hayatını insanlara bir deneme olarak yaratmıştır. İnsanlara bir hidayet önderi olarak elçilerini

göndermiş, hidayet rehberi olarak da ayetlerini vahyetmiştir. Her insan ahiret gününde hayatı boyunca yaptıklarıyla hesaba çekilecektir. Rabbimiz'e iman eden, O'ndan korkup sakınan, Allah'ın emir ve yasaklarına titizlikle uyan, tüm hayatını O'nun rızasını, rahmetini umarak salih amelle geçiren iman sahipleri eşsiz nimetlerle karşılaşacaklardır. Allah kullarına karşı çok merhametli, çok bağışlayıcı ve çok şefkatli olandır. Allah hesap gününde iman eden kullarının kötülüklerini örteceğini, onların hatalarını bağışlayacağını ve onlara sonsuz cennet nimetleriyle karşılık vereceğini vaat etmiştir.

Burada çok önemli bir konuyu daha hatırlatmakta fayda vardır: İnsanın tebliğ yaparak diğer insanları hidayete erdirmeye gücü yoktur. Tebliğ mümin için bir ibadettir. Bu ibadetin karşılığında, kendisine tebliğ yapılan kişinin iman edip etmemesi tamamen Allah'ın hidayet vermesine bağlıdır. Allah nasip etmezse hiç kimse iman edemez. Nitekim Hz. İbrahim'in Allah'a olan imanından aldığı güçle yaptığı bu tebliğe karşılık, Allah'tan korkmayan, vicdanlarının sesini dinlemeyen ve akletme yeteneğinden yoksun olan kavmi, inkarda ısrarcı davranmıştır. Ayrıca iman etmeyi kabul etmemekle kalmayıp, aynı zamanda daha da azgınlaşarak Hz. İbrahim'i ölümle tehdit etmişlerdir. Hatta, biraz sonra inceleyeceğimiz gibi, Hz. İbrahim'i ateşe atmaya kalkmışlardır. İşte bu nedenle şu gerçek unutulmamalıdır: İman eden bir kişi çevresindeki insanları ihlasla ve kararlılıkla Allah'a iman etmeye davet etmeli, ancak onların iman etmemelerinden dolayı bir üzüntüye kapılmamalıdır.

Rabbimiz bir ayetinde “... **Hak Rabbiniz'dendir; artık dileyen iman etsin, dileyen inkar etsin...**”

(Kehf Suresi, 29) şeklinde buyurmakta ve Peygamberimiz (sav)'e **“Onlar mü'min olmayacaklar diye neredeyse kendini kahredeceksin (öyle mi?)”** (Şuara Suresi, 3) şeklinde bildirmektedir. Allah Yusuf Suresi'nde şu şekilde buyurmaktadır:

Sen şiddetle arzu etsen bile, insanların çoğu iman edecek değildir. Oysaki sen buna karşı onlardan bir ücret de istemiyorsun. O, alemler için yalnızca bir 'öğüt ve hatırlatmadır.' (Yusuf Suresi, 103-104)

Hız. İbrahim'in kavminin, içinde buldukları sistemin saçma olduğunu vicdanen görmelerine rağmen inkarda diretmelerinin sebeplerinden biri, menfaatlerine olan düşkünlükleridir. Yaşamakta oldukları şirk sistemi, onlara çeşitli dünyevi menfaatler sağlamaktadır ve bu kurulu düzenin değişmesi onların çıkarları ile çatışmaktadır. (Aynen Mekke'deki putlar sayesinde büyük ticari karlar elde eden Mekke liderlerinin, Peygamber Efendimizin tebliğine karşı çıkmaları gibi.) Bu, gerçekte Allah'ın peygamberleri için takdir ettiği bir kanundur. Kuran'da belirtildiği üzere, her dönemde gönderilen elçilere karşı çıkmış; peygamberler ölüm ile tehdit edilmiş ve asılsız iftiralara uğramışlardır. Bu mübarek, kıymetli insanlar, kimi zaman büyücülükle, kimi zaman delilik, kimi zaman da “şairlik”, yani Allah adına sözler uydurmak şeklinde çirkin ve asılsız iftiralarla suçlanmışlardır. Bir başka deyişle, peygamberleri suçlayanlar, onları sapkın, kendilerini ise hak yolda ilan etmek gibi bir sahtekarlığa başvurmaktan çekinmemişlerdir.

Ancak unutulmamalıdır ki, bu insanlar büyük bir akılsızlığın kuşatması altındadırlar. Menfaatlerini korumaya

çalışırlarken aslında kendilerini kendi elleriyle sonsuza kadar sürecek bir azaba sokmaktadırlar. Allah güzel ahlakları, takvaları, derin imanları ile tüm insanlara örnek kıldığı peygamberlerine isyan eden insanların uğrayacakları sonu şöyle haber vermiştir:

... Onlar, Allah'tan bir gazaba uğradılar da üzerlerine aşağılanma (damgası) vuruldu. Bu, Allah'ın ayetlerini inkar etmeleri ve peygamberleri haksız yere öldürmeleri nedeniyledir. (Yine) Bu, isyan etmeleri ve haddi aşmaları dolayısıyladır. (Al-i İmran Suresi, 112)

Hz. İbrahim'in Putlara Kurduğu Tuzak

Kuran'da bildirildiğine göre, Allah Kendisi'nden korkan kullarına "doğruyu yanlıştan ayırt etme" yeteneği verir. Bu, sadece müminlere has olan çok büyük bir lütf, üstün bir nimettir. Hz. İbrahim'in, kavmini Allah'a iman etmeye davet ederken izlediği yöntemler, aldığı kararlar ve kullandığı üslup, Allah'ın seçkin kullarına bahsettiği bu büyük nimetin önemli örnekleridir.

Hz. İbrahim'in hayatındaki bu örneklerden biri, kavminin putlarına kurduğu tuzaktır. Hz. İbrahim, çok sayıda olan bir topluluğa karşı tek başına mücadele vermiştir. Bu, elbette tehlikeli bir ortamın varlığını ve dolayısıyla da tedbir alınması gerektiğini gösterir. Nitekim Hz. İbrahim de inkarcıların kendisine zarar vermelerini ve tebliğinin önünü kesmelerini önlemek için tedbirler almıştır. Örneğin etrafındaki müşrikleri uzaklaştırmak için "hastayım" demiştir:

Hani babasına ve kavmine demişti ki: "Sizler neye tapıyorsunuz? Birtakım uydurma yalanlar

için mi Allah'tan başka İlahlar istiyorsunuz? Alemlerin Rabbi hakkındaki zannınız nedir?" Sonra yıldızlara bir göz attı. **"Ben, doğrusu hastayım"** dedi. Böylelikle arkalarını çevirip ondan kaçmaya başladılar. (Saffat Suresi, 85-90)

Hz. İbrahim inkarcı topluluğu kendinden uzaklaştırdıktan sonra putların yanına gitmiş ve onları parçalamıştır:

Bunun üzerine onların ilahlarına sokulup: "Yemek yemiyor musunuz?" dedi. "Size ne oluyor ki konuşmuyorsunuz?" Derken onların üstüne yürüyüp sağ eliyle bir darbe indirdi. (Saffat Suresi, 91-93)

Böylece o, yalnızca büyükleri hariç olmak üzere onları paramparça etti; belki ona başvururlar diye. (Enbiya Suresi, 58)

Hz. İbrahim'in, putların sadece birini sağlam bırakmış olmasının da önemli bir hikmeti vardı. Hz. İbrahim'in kavmi putların bulunduğu yere gittiklerinde, sözde ilahlarının paramparça olduğunu ve yalnızca en büyük olan putun kaldığını gördüler. Ve hemen bunu yapan kişiyi aramaya başladılar. Hz. İbrahim'in putlara ve bu müşrik inanca olan mücadelesini bildiklerinden dolayı putları onun kırdığını hemen anladılar ve kendilerince intikam almak için Hz. İbrahim'i arayıp buldular:

"Bizim ilahlarımıza bunu kim yaptı? Şüphesiz o, zalimlerden biridir" dediler. "Kendisine İbrahim denilen bir gencin bunları diline doladığını işittik" dediler. Dediler ki: "Öyleyse, onu insanların gözü önüne getirin ki, ona (nasıl bir ceza vereceğimize) şahid olsunlar." İbrahim'i getir-

dikten sonra; dediler ki: “Ey İbrahim, bunu ilahlarımıza sen mi yaptın?” (Enbiya Suresi, 59-62)

Bu soru, Hz. İbrahim’in neden en büyük putu kırmayıp sağlam bıraktığını da ortaya çıkarıyordu:

“Hayır” dedi. “Bu yapmıştır, bu onların büyükleridir; eğer konuşabiliyorsa, siz onlara soruverin.” (Enbiya Suresi, 63)

İnkarcılar, Hz. İbrahim’in bu cevabı üzerine putların konuşmaya güç yetiremeyeceğini ister istemez düşündüler ve anladılar. O güne kadar bu taş parçalarının hiçbir gücü olamayacağını anlatan Hz. İbrahim’e inanmayan bu insanlar, onun bu hikmetli planı ile bu gerçeği kavradılar:

Bunun üzerine kendi vicdanlarına başvurdular da; “Gerçek şu ki, zalim olanlar sizlersiniz (biziz)” dediler. (Enbiya Suresi, 64)

Ancak inkarcıların bu pişmanlığı kısa sürdü. Gerçeği anlamış olmalarına rağmen, sırf kendilerine atalarından miras kalan ve geçici dünyevi menfaatleri ile uyuşan şirk sistemini sürdürmek için Hz. İbrahim’e tekrar karşı çıktılar:

Sonra, yine tepeleri üstüne ters döndüler: “Andolsun, bunların konuşamayacaklarını sen de bilmektesin. Dedi ki: “O halde, Allah’ı bırakıp da sizlere yararı olmayan ve zararı dokunmayan şeylere mi tapıyorsunuz? Yuh size ve Allah’tan başka taptıklarınıza. Siz yine de akıllanmayacak mısınız? Dediler ki “Eğer (bir şey) yapacaksanız, onu yakın ve ilahlarınıza yardımda bulunun.” (Enbiya Suresi, 65-68)

Hz. İbrahim’in bu kıssada sergilediği tavırlar, ince bir plan ve hikmeti göstermektedir. Kavmine “hastayım” di-

yerek onları yanından uzaklaştırmış ve böylece kendisine rahat bir faaliyet imkanı oluşturmuştur. Sonra putları kırmış, ama en büyük olan putu ayakta bırakmıştır. Bunu, putların kırıldığını gören kavminin vereceği tepkilerin neler olabileceğini düşünerek yapmıştır. Hz. İbrahim'in kurduğu bu tuzak, onun Allah'ın vahyi ile hareket eden, üstün akıl ve basiret sahibi bir elçi olduğunu bizlere göstermektedir. O, Allah'ın ilhamıyla çok hikmetli bir tuzak kurmuş ve Allah'ın izniyle çok güzel bir başarı elde etmiştir. Putları kırdıktan sonra, bunun en büyük put tarafından yapıldığını söylemekle kavmini kendi inançlarını sorgulamaya yöneltmiştir. İlk başta belirlemiş olduğu plan böylece aşama aşama gerçekleşmiştir.

Hız. İbrahim'in putları kırmasındaki asıl amaçlardan biri, kavminin sahip olduğu inanç sisteminin ne kadar akıl dışı olduğunu onlara kavratılmaktır. Çünkü eğer bu yaptıklarının saçmalığını anlamazlarsa, tekrar yeni putlar oluşturup onlara aynı şekilde tapınmaya devam edeceklerini biliyordu. Bu nedenle önemli olan, putlara tapmanın Allah'ın vahyine ve imana karşı olan batıl bir sapkınlık olduğunu onlara kavratmaktır.

Yemeyen, içmeyen, hareket edemeyen heykellerin bir insana zarar verebileceğini ya da bir fayda getirebileceğini düşünmek, çok büyük bir akılsızlıktır. Bunu düşünenler, yani putperestler bir sıkıntı ya da zorlukla karşılaştıklarında putlardan medet ummakta, onlardan yardım istemekte, onların istemeyeceğini düşündükleri bir şey yapmamaktadırlar. Çünkü bu putlardan korkmakta, cansız putların tüm kainatı ve canlıları var ettiklerine, tüm evreni yönetip yönlendirdiklerine, insanlara sağlık, bereket, rızık, güç, anlayış verdiğine inanmaktadırlar. Böylesi-

ne büyük bir gaflete kapılacak derecede akıl ve anlayıştan yoksundurlar. Allah müşriklerin ne kadar büyük bir sapkınlık içinde olduklarını ayetlerde şu şekilde haber verir:

Oysa (bu şirk koştukları güçler ve nesnelere) ne onlara bir yardıma güç yetirebilir, ne kendi nefislerine yardım etmeğe. Onları hidayete çağırırsanız size uymazlar. Onları çağırırsanız da, suskun dursanız da size karşı (tutumları) birdir. (Araf Suresi, 192-193)

Onların yürüyecek ayakları var mı? Ya da tutacakları elleri mi var? Veya görececek gözleri mi var? Yoksa işitecek kulakları mı var? De ki: “Ortak koştuklarınızı çağırın, sonra bir düzen (tuzak) kurun da bana göz bile açtırmayın.” (Araf Suresi, 195)

Ancak bu anlayışsızlığın sadece Hz. İbrahim döneminde kaldığını sanmak ise büyük bir yanılgı olur. Putperestlik hala yaşamaktadır, farklı isimler altında olsa bile. Örneğin Hz. İbrahim’in karşılaştığı putperestlerin inançları, günümüzdeki Darwinistlerin inandıkları dogmalarla çok büyük bir benzerlik göstermektedir.

Hız. İbrahim'in Putperest Kavmi ile Günümüz Darwinistleri Arasındaki Benzerlikler

Hız. İbrahim dönemindeki müşrik kavimler taştan, topraktan ve tahtadan heykeller yapıyor, daha sonra kendi elleriyle yaptıkları bu putlara tapıyorlardı. Sapkın inanışları gereği, tapındıkları heykellerin kainatın işleyişi üzerinde bir güce sahip olduğuna inanıyorlardı. Bu batıl

inanişaya göre, putlar karar alma, bunları uygulama, canlıları cezalandırma ya da ödüllendirme yetkilerine sahipti. Bir başka deyişle söz konusu müşrikler, bu heykelleri oluşturan cansız maddenin, sözde yaratma ve insanları yönetme gücüne sahip olduğunu sanıyorlardı. Hiç şüphesiz bu çok büyük bir sapkınlık, Allah'ın Kuran ayetlerinde bildirdiği çok büyük bir günahdır. Nitekim Allah bir Kuran ayetinde şu şekilde buyurmaktadır:

Gerçekten, Allah, Kendisi'ne şirk koşulmasını başışlamaz. Bunun dışında kalanı ise, dilediğini başışlar. Kim Allah'a şirk koşarsa, doğrusu büyük bir günahla iftira etmiş olur. (Nisa Suresi, 48)

Günümüzde de Darwin'in evrim teorisini savunanlar, Hz. İbrahim döneminde yaşayan bu insanların sapkın inanışlarına çok benzer bir batıl anlayışın peşinden gitmektedirler. Onlar da karbon, hidrojen, oksijen, kalsiyum, magnezyum, demir gibi elementlerin, çeşitli mineraller içeren çamurlu suyun, zaman ve tesadüflerin yardımı ile üstün bir güce ve hür iradeye sahip olduğuna inanmaktadır. Darwinistlerin sapkın iddialarına göre, dünyanın ilk dönemindeki çamurdan, zaman içinde tesadüflerin yardımı ile canlılık meydana gelmiştir. Doğadaki tüm güzellikleri, hayvanları ve en önemlisi şuurlu bir insanı oluşturma kararını sözde yine bu çamurlu su, zaman ve tesadüf üçlüsü almıştır. Bu batıl inancın kökeni, cansız maddeleri akıl ve irade sahibi, karar alabilen ve bu kararları uygulayabilen varlıklar olarak kabul etmeye kadar gitmekte ve böylece madde adeta bir ilah olarak görülmektedir. Bu durumda evrende görülen her varlığın kendi kendine ve tesadüfler sonucunda meydana geldiği iddia edilmekte ve her varlık tesadüflerle birlikte ilah olarak

Allah; sizi yarattı,
sonra size rızık verdi,
sonra sizi öldürmekte,
daha sonra sizi diriltmektedir...

kabul edilmektedir. (Allah'ı tenzih ederiz.)

Oysa kendi bedeninden başlayarak, çevresini saran canlı ve cansız varlıkları inceleyen her insan, tüm kainatı sonsuz bir güce, akla ve ilme sahip olan bir Yaratıcı'nın var ettiğini görecektir.

Üzerinde yaşadığı gezegenden bedeni arasındaki kumsuz uyuma, uzaydaki galaksiler, yıldızlar ve tüm diğer gök cisimleri arasındaki dengeden saymakla bitiremeyeceğimiz kadar eşsiz nimetlerle bezenmiş yeryüzüne kadar her bir detay, sonsuz merhamet ve şefkat sahibi bir Yaratıcı'nın varlığının delillerindedir. O üstün Yaratıcı, alemlerin Rabbi olan Yüce Allah'tır. Rabbimiz insanın biraz düşünerek bulabileceği bu apaçık gerçeği Hz. İbrahim gibi elçileri aracılığı ile de tüm insanlara bildirmiştir. Ne

Ortaklarınızdan bunlardan
herhangi birini yapacak var mı?..

(Rum Suresi, 40)

var ki, tarih boyunca birçok insan kendilerine anlatılan gerçekleri inkar etmişler, Allah'ın varlığını inkarda diretmışlerdir. Allah, son vahyi olan Kuran'da bu tür insanların varlığını şöyle bildirir:

Olanca yeminleriyle, eğer kendilerine bir ayet gelse, kesin olarak ona inanacaklarına dair Allah'a yemin ettiler. De ki: "Ayetler, ancak Allah Katındadır; onlara (mucizeler) gelse de kuşkusuz inanmayacaklarının şuurunda değil misiniz? Biz onların kalplerini ve gözlerini, ilkin inanmadıkları gibi tersine çeviririz ve onları tuğyanları içinde şaşkınca dolaşır bir durumda terk ederiz. Gerçek şu ki, Biz onlara melekler indirseydik, onlarla ölümler konuşsaydı ve herşeyi karşlarına toplasaydık, -Allah'ın dilediği dışın-

da- yine onlar inanmayacaklardı. Ancak onların çoğu cahillik ediyorlar. (Enam Suresi, 109-111)

Görüldüğü gibi şuarsuz minerallerin, atomların ve tesadüflerin kusursuz ve eksiksiz tasarımlar ortaya çıkardıklarını iddia etmekle totemlerin önünde eğilip tahata heykelden sağlık ve bereket istemek, aynı sapkınlığın devamından başka bir şey değildir. Değişen tek şey bu sapkınlığa verilen isimler, bunu tarif etmek için kullanılan kavramlardır.

Hız. İbrahim'in içinde yaşadığı, Allah'a ortaklar koşan sapkın toplumun sahip olduğu inanca göre kainatı düzenleyen, yöneten, canlıları yönlendiren, hareket ettiren çeşitli putlar vardı. Darwinistler de benzer bir biçimde tüm canlıların ve kainattaki kusursuz tasarımın cansız maddelerin (atomların, moleküllerin, doğa güçlerinin, cisimlerin kimyasal ve fiziksel özelliklerinin) etkisiyle oluştuğuna inanırlar. Bir putperestinin putlara böyle bir gücü atfetmesi gibi, Darwinistler de "maddenin kendi kendini örgütlemesi", "doğanın türleri yaratması" gibi kavramlarla cansız maddelere hayali bir yaratma gücü atfeder, onları putlaştırırlar.

Evrin teorisini savunan popüler yayınlarda bu durum açıkça gözlenebilir. Bu yayınlarda yer alan yazılarda Darwinistlerin putlarından sıkça bahsedilir, bu putların en başındaki put ise "Tabiat Ana" olarak isimlendirilir. Bu sapkınlığı savunanlar kainattaki tüm gelişmelerin, değişimlerin sözde Tabiat Ana'nın –ya da Doğa'nın– yönlendirmesi ve iradesiyle gerçekleştiğine inanırlar. Canlılardaki kusursuz güzellikleri, tüm canlıların meydana gelişini, ölümlerini, doğal felaketleri Tabiat Ana'dan bilir, onun gazabı ya da mucizesi olarak yorumlarlar. Doğada-

ki bir güzellikten bahsederken “doğanın insana armağanı”, bir felaketten bahsederken de “tabiat ananın gazabı” gibi sapkınlıklarını gözler önüne seren cümleler sarfederler. Ancak Tabiat Ana’nın gücünü nereden aldığına, ne ya da kim olduğuna dair hiçbir açıklama yapmazlar. Bu, elbette çok büyük bir akılsızlık, çok çirkin bir iftiradır. Söz konusu kişiler Allah’a açıkça şirk koşmakta ve bu çarpık inançlarını da sözde bilimsel bir temele dayandırmaya çalışmaktadırlar. Darwinizm’in çağdaş eleştirmenlerinden biri olan Amerikalı düşünür Prof. Philip Johnson, evrim teorisine ve genel olarak çağımızdaki materyalist felsefeye olan inancın bir tür putperestlik olduğunu şöyle anlatır:

İnkar, her zaman için biz insanlar için saptırıcı bir tutku olmuştur. Açık ateizm ise, inkarın sadece inkarın en yüzeysel şeklidir... (İnkarın) bir diğer eski stratejisi ise, Yaratıcı’nın yerine, kontrolümüz altındaki bir başka varlığı yerleştirmektir. Bunun ismi putperestliktir. İlk kabileler putlarını tahtadan veya kilden yaparlardı. Çağdaş entelektüeller ise, kendi teorilerini putları haline getirmektedirler... ‘Tanrı’ kelimesini kullansalar bile, bunu tesadüf ve doğa kanunları gibi göstermektedirler. Bu stratejiyi kullananların tümü, Yaratıcı’nın yerine yaratılmış varlıkları koymaktadırlar ve zaten bu da putperestliğin özüdür.³

Gerçekten de “Tüm kainatı yoktan var eden Rabbiniz’in yerine, kendileri de yaratılmış olan aciz varlıkları koymak” (Allah’ı tenzih ederiz), binlerce yıldır süregelen putperestliğin temelidir. İşte Hz. İbrahim de aynı sapkın hayat görüşüne sahip olan kavmiyle mücadele etmiştir. Allah ayetlerinde bu durumu şu şekilde bildirir:

(İbrahim) Hani babasına demişti: “Babacığım, işitmeyen, görmeyen ve seni herhangi bir şeyden bağımsızlaştırmayan şeylere niye tapıyorsun? (Meryem Suresi, 42)

(İbrahim) Hani babasına ve kavmine demişti ki: “Sizin, karşılarında bel büküp eğilmekte olduğunuz bu temsili heykeller nedir? “Biz atalarımızı bunlara tapıyor bulduk” dediler. Dedi ki: “Andolsun, siz ve atalarınız apaçık bir sapıklık içindediniz.” (Enbiya Suresi, 52-54)

Maddenin bir bilinç sahibi olmadığı, dolayısıyla maddi varlıklara bilinç atfetmenin büyük bir yanılğı olduğu açıktır. Atomların, moleküllerin, çamurlu suyun ya da tesadüflerin bir şuuru, karar alma gücü, düşünme yeteneği yoktur. Atomlar şuursuz, cansız maddelerdir. Oysa evrende var olan herşeyin ancak üstün bir şuur ve iradenin varlığıyla hayat bulabileceği açık bir gerçektir. Bu üstün şuur ve iradenin tümü alemlerin Rabbi olan Allah'a aittir. Tüm kainat, sonsuz ilim sahibi olan Allah'ın yaratmasıdır. Kainatın her ayrıntısında Allah'ın yaratışındaki kusursuzluk, üstün akıl ve olağanüstü ilim açıkça görülmektedir. Allah canlı cansız tüm varlıkları yoktan var etmiş, bu varlıkların her birine insanı büyük bir hayranlık içinde bırakan mükemmel özellikler bahşetmiştir.

Hız. İbrahim Ay'ın, Güneş'in ya da yıldızların bir yaratıcı güçleri olamayacağını insanlara göstermiş ve bu şekilde onları şirk koştuktan vazgeçip Allah'a iman etmeye çağırmıştır. Bu sırada izlediği yol ise -daha önce de belirttiğimiz gibi- bizler için çok önemli işaretler içermektedir. Hız. İbrahim önce “olamazları” -yani putpe-restliğin temelini oluşturan inançların neden batıl ve ge-

çersiz olduğunu- insanlara Allah'ın ilhamı ile en hikmetli ve en etkili şekilde göstermiştir. Onun kullandığı bu yöntem, tüm iman sahipleri için önemli bir yol göstericidir. Günümüzde bazı çevreler, Darwinizm ve materyalizm gibi ateist felsefelerin geçersizliğinin ve bunları savunan kimselerin yanlışlarının ortaya konmasını gereksiz görmektedirler. Onlara göre Allah'ın üstün yaratış sanatının anlatılması yeterlidir ve Darwinizm'in geçersizliğinin anlatılmasına gerek yoktur. Oysa bu, son derece hatalı bir bakış açısidir. Çünkü insanların yıllardır alıştıkları hatalı düşünme şekillerini düzeltmenin en önemli yollarından biri, onların akıllarında yer eden tüm soru işaretlerinin birer birer açıklanmasıdır. Bu nedenle de insanlara Allah'ın varlığının delillerini, Rabbimiz'in yaratış gerçeklerini anlatırken, bir yandan da evrim teorisinin neden geçersiz olduğunun da mutlaka açıklanması gerekir. Böylece insanlar kendi fikirlerinin ne kadar dayanaktan yoksun olduğunu, yıllarca büyük bir aldatmacanın peşinden gittiklerini kavrayacak ve Allah'ın varlığının apaçık bir gerçek olduğunu daha kolay anlayacaklardır.

Darwinizm'in neden geçersiz olduğunun madde madde anlatılması, bu anlayışı savunan insanların tüm dayanaklarını ortadan kaldırır. Böylece bütün "yanılgılar ve imkansızlıklar" ortaya konmuş olur. Hz. İbrahim de Allah'a olan coşkulu imanından kaynaklanan üstün kavrayışı ve basireti sayesinde, taştan ve tahtadan putların ya da Güneş'in, Ay'ın, yıldızların neden ilah olamayacağını delilleriyle en hikmetli şekilde ortaya koymuştur. Allah'ın varlığını ve yaratılış gerçeğini tebliğ eden insanlar da, güzel ahlakı ve güçlü imanı ile Allah'ın insanlara örnek kıldığı Hz. İbrahim ile aynı yöntemi izleyebilirler.

Hız. İbrahim'in kavmi ile Darwinistler arasındaki bir diğler benzerlik de yapılan tebliğ karşısında verdikleri cevaplardır. Putperestler taştan ve tahtadan heykellerin hiçbir şeye güç yetiremeyeceğini anlamış ve bunu kendileri de dile getirmişlerdir. Allah, **“Bunun üzerine kendi vicdanlarına başvurdular da; ‘Gerçek şu ki, zalim olanlar sizlersiniz (biziz)’ dediler.”** (Enbiya Suresi, 64) ayetiyle bizlere bu gerçeği bildirir. Ancak gerçekleri apaçık görmelerine ve kalben kabul etmelerine rağmen inkarda direnmiş, putlarına sadakatte kararlı olmuşlardır.

Darwinistler de, evrim teorisinin bilim karşısında tüm dayanaklarını yitirdiğini, günümüzde Darwinizm'i somut bilimsel delillerle kanıtlamanın imkansız hale geldiğini çok iyi bilmektedirler. *(Detaylı bilgi için bkz. Evrimcilerin İtirafları, 2. Baskı, Harun Yahya, Araştırma Yayıncılık)* Allah'ın üstün yaratış delillerini ortaya koyan her çalışma onları daha da büyük bir ümitsizliğe ve hezimeteye sürüklemektedir. Canlılardaki kusursuz tasarım örnekleri, kompleks sistemler, mükemmel yaratılış detayları bilim adamları tarafından ardı ardına açıklanmakta, Darwinizm'in iddiaları bilim karşısında birer birer ortadan kaldırılmaktadır. Ancak Darwinistler bunu açıkça kabul etmemekte, bu düşüncelerini sadece satır aralarında ve istemeden dile getirmekte, ama tam anlamı ile kabullenememektedirler. Bu konudaki her tartışmada Darwinistler teorilerini körü körüne savunmaya, karşı delilleri görmezden gelmeye devam etmektedirler.

İşte bu noktada iman edenler çok önemli bir gerçeği asla unutmamalıdır: Önemli olan, bir gerçeği sözle tasdik etmek, görünürde kabul etmek değildir. Önemli olan, kalben bu gerçeğin farkında olmaktır. Darwinistler de ya-

ratılış gerçeğini kalben kabul etmiş durumdadırlar. Samimi düşüncelerini insanların önünde dile getirmemeleri bu gerçeği değiştirmemektedir. Üstelik Darwinistlerin vicdanen yaratılış gerçeğini çok iyi anladıkları halde reddetmeleri, Kuran'da bizlere bildirilen bir gerçeği de ortaya koymaktadır: "Sadece az bir topluluğun iman edeceği".

İman edenlere düşen görev ise, gerçekleri tekrar tekrar anlatmak, anlamayanlar için yeni yöntemler ve üsluplar geliştirmek, insanlara Allah'ın dinini en güzel şekilde tebliğ edebilmek için geniş kapsamlı bir fikri mücadele yürütmek olmalıdır. Bu mücadeleyi yürütecek kişiler Allah'a teslimiyetli ve tevekküllü olmalıdırlar. Çünkü muhatap oldukları kişilere hidayeti verecek olan Allah'tır. Tüm anlatılanlar, ancak Allah dilerse anlatılan kişilerde etki uyandıracaktır.

Hız. İbrahim de kavmine tebliğ yaparken çok sabırlı davranmış, tevekkülü ve teslimiyeti ile tüm insanlara örnek olmuştur. O, her durumda Allah'ın kendisi ile birlikte olduğunu bilmiş, her anı olduğu gibi, zor gibi görünen olayları da Allah'ın yarattığına ve Rabbimiz'in her olayı en güzel ve en hayırlı şekilde sonuçlandıracağına iman etmiştir. Kavminin tehditleri karşısında elinden gelen tüm çabayı göstermiş, ancak sonucun Allah'a ait olduğunu bilerek, O'na dayanıp güvenmiştir. Allah, onun bu güzel tevekkülü karşısında onu daima güçlü ve başarılı kılmıştır.

Hız. İbrahim'in Ateşe Atılmak İstenmesi

Putlarının kırılmasından dolayı öfkelenen inkarcılar, Hız. İbrahim'e şiddetle ve baskıyla karşılık vermeyi kararlaştırmışlardır. Bunun için de Hız.İbrahim'i ateşe atarak yakmak gibi büyük bir zalimliğe başvurmuşlardır:

Dediler ki: “Onun için (yüksekçe) bir bina inşa edin de onu çılğınca yanan ateşin içine atın.” Böylelikle ona bir tuzak hazırlamak istediler. Oysa Biz, onları alçaltılmışlar kıldık. (Saffat Suresi, 97-98)

Başka bir ayette de Allah, kavminin Hz. İbrahim’e ne kadar düşmanca yaklaştığını, onu mutlaka öldürmek için tuzak hazırladıklarını şu şekilde bildirir:

Bunun üzerine kavminin (İbrahim’e) cevabı yalnızca: “Onu öldürün ya da yakın” demek oldu. Böylece Allah onu ateşten kurtardı. Şüphesiz bunda, iman eden bir kavim için ayetler vardır. (Ankebut Suresi, 24)

Müşriklerin, Allah’ın varlığının delillerini açıkça gördükleri halde, içlerinde Hz. İbrahim’i ateşe atacak kadar büyük bir öfke hissetmeleri, bu kişilerin elçilere ve iman sahiplerine olan kin ve tahammülsüzlüklerinin önemli bir örneğidir. Allah Kuran’da inkarcılar tarafından ateşe atılan diğer bazı müminlerin de haberini vermektedir:

Kahrolsun Ashab-ı Uhud; ‘Tutuşturucu-yakıt dolu o ateş,’ Hani kendileri (ateş hendeğinin) çevresinde oturmuşlardı. Ve mü’minlere yaptıklarını seyrediyorlardı. Onlardan, yalnızca ‘üstün ve güçlü olan,’ övülen Allah’a iman ettiklerinden dolayı intikam alıyorlardı. (Buruc Suresi, 4-8)

Ancak Allah inkarcıların tüm tuzaklarını olduğu gibi, zulmünü de boşa çıkarır. Müminler, kendilerine yapılan işkenceden dolayı Allah Katında büyük bir sevap kazanırken, onlara bu zulmü yapan inkarcılar ebedi cehennem azabına müstahak olurlar.

İlk bakışta Hz. İbrahim'in çok sayıda inkarcı tarafından yakılarak öldürüleceği zannedilmektedir. Fakat ölüm ancak Allah'ın dilemesiyle olduğu gibi, ateş de ancak Allah'ın dilemesi ile "yakma" özelliğine sahip olmaktadır. Herşeyi Yaratan Allah, o an ateşe Hz. İbrahim'e karşı "soğuk ve esenlik" olmasını emretmiş, inkar edenlerin tuzaklarını kendi başlarına geçirmiştir:

Biz de dedik ki: "Ey ateş, İbrahim'e karşı soğuk ve esenlik ol." Ona bir düzen kurmak istediler, fakat Biz onları daha çok hüsrana uğrayanlar kıldık. Onu ve Lut'u kurtarıp içinde, alemler için bereketler kıldığımız yere (ülkeye) çıkardık. (Enbiya Suresi, 69-71)

Allah tüm elçilerine yardım ettiği gibi, Hz. İbrahim'e de bu zor anında en güzel şekilde yardım etmiştir. Hz. Musa'ya tam Firavun ve askerlerinin yetiştiği anda denizin yarılarak yol açılması ve arkasından Firavun ordusunun denizde boğulması gibi, Hz. İbrahim'e kurulan tuzak da büyük bir mucizeyle bozulmuştur. İbrahim Peygamber inkar edenlerin kurdukları bu tuzak karşısındaki diyetiyle, cesaretiyle ve tevekkülü ile müminlere örnektir. Son derece güçlü bir imanı olduğu için başına gelen bütün olayların bir kader üzerine yaratıldığının, Allah'ın bir planı olduğunun şuurundadır. Bunun için olumsuz gibi görünen bir olayda da Allah'ın yardımının ve desteğinin her zaman müminlerin yanında olacağını bilmiştir. Çünkü bu Allah'ın vaadidir; **Allah müminlerin aleyhine inkar edenlere yol vermez.** (Nisa Suresi, 141)

Müminlerin de Allah'a olan imanı, tevekkülü ve güzel ahlakıyla ayetlerde övülen İbrahim Peygamberi kendilerine örnek alarak, zorluklar karşısında her zaman

Allah'a güçlü bir tevekkül göstermeleri ve herşeyi yaratının Allah olduğunu asla unutmamaları gerekir.

Nitekim zarar getireceği düşünülen olayların tümü aslında birer imtihan olarak ve yine müminlerin hayrına gerçekleşmektedir. Bu durumda Müslümanın daima şevkli ve azimli olması ve her zaman Rabbimiz'e dayanıp güvenmesi Allah'ın rızasını kazanmaya en uygun tavır olacaktır.

Bundan dolayı inkarcıların tuzak, komplo ve saldırıları müminin hüzne kapılmasına ve sıkıntı duymasına kesinlikle sebep olmaz. Aksine her zaman için şevkinin artmasına ve Allah'a yakınlaşmasına vesile olur. Nitekim Allah Kuran'da Peygamberimiz (sav)'e bu konuda şöyle emretmiştir:

Sabret; senin sabrın ancak Allah iledir. Onlar için hüzne kapılma ve kurmakta oldukları hileli-düzenlerden dolayı sıkıntıya düşme. Şüphesiz Allah korkup-sakınanlarla ve iyilik edenlerle beraberdir. (Nahl Suresi, 127-128)

"Bize ne oluyor ki, Allah'a
tevekkül etmeyelim?
Bize doğru olan yolları
O göstermiştir..."

Hız. İbrahim'e Gelen Elçiler

Allah'ın Hz. İbrahim'e verdiği en büyük nimetlerinden biri onu melekleri ile desteklemesidir. Rabbimiz'in Kuran'da haber verdiğiine göre, Hz. İbrahim'e insan suretinde gelen melek elçiler onun evinde konuk olmuşlardır:

Sana İbrahim'in ağırılanan konuklarının haberi geldi mi? Hani, yanına girdiklerinde: "Selam" demişlerdi. O da: "Selam" demişti. "Yabancı bir topluluk." (Zariyat Suresi, 24-25)

Andolsun, elçilerimiz İbrahim'e müjde ile geldikleri zaman; "Selam" dediler. O da: "Selam" dedi (ve) hemen gecikmeden kızartılmış bir buzağı getirdi. (Hud Suresi, 69)

Görüldüğü gibi Hz. İbrahim, gelen konukların farklı kişiler olduklarını hemen anlamıştır. Buna karşın hiç tanımadığı bu konuklarına karşı çok üstün bir misafirperverlik örneği göstermiş, hemen çok güzel ikramlarda

**... Ve elbette bize yaptığınız
işkencelere karşı sabredeceğiz.
Tevekkül edenler Allah'a tevekkül
etmelidirler."
(İbrahim Suresi, 12)**

bulunmuştur. Hz. İbrahim'in tanımadığı misafirlerine hemen ikramda bulunması, onun üstün ahlakının bir tecellisidir. İkramın, misafirlerden bir talep gelmeden yapılması, Müslümanların örnek almaları gereken ince düşünce özelliklerinden biridir. Hz. İbrahim'in gösterdiği ince düşünce örneklerinden bir diğeri de, bu ikramı sezdirmeden hazırlamasıdır:

Hemen (onlara) sezdirmeden ailesine gidip, çok geçmeden semiz bir buzağı ile geldi. Derken onlara yaklaştıırıp (ikram etti); “yemez misiniz?” dedi. (Zariyat Suresi, 26-27)

Hız. İbrahim konuklarına aç olup olmadıklarını sormamış, dahası bir yemek hazırlığı yaptığını dahi onlara fark ettirmemiştir. Çünkü insanın evine gelen bir misafir yemek yeme ihtiyacı olduğunu söylemekten mahçup olabilir ve izzet-i nefinden dolayı bunu dile getiremeyebilir. Hz. İbrahim'in yemeği sezdirmeden hazırlatması, misafirlere duyulan saygının ve ilginin bir göstergesidir.

Hız. İbrahim konuklarına “semiz, kızartılmış bir buzağı” ikram etmiştir. Bu da sunulan yemeğin son derece lezzetli ve güzel olduğunu göstermektedir. Onlara olabilecek en lezzetli, en taze ve en zevk veren yiyeceklerden birini hazırlamıştır. Hz. İbrahim'in, ikramda bulunurken “yemez misiniz” diye sorması da, yine Allah'ın tüm insanlara örnek kıldığı bu kutlu elçisinin üstün ahlakının ve ince düşünceli tavrının çok güzel örneklerindedir.

Elçilerin Getirdiği Müjdelere

Hız. İbrahim'in konukları, onun kendilerine sunduğu yiyeceklerden yememişlerdir:

Ellerinin ona uzanmadığını görünce (İbrahim durumdan) hoşlanmadı ve içine bir tür korku düştü. Dediler ki: “Korkma. Biz Lut kavmine gönderildik.” (Hud Suresi, 70)

Konuklarına çok sıcak davrandığı ve onlara ikramda bulunduğu halde, onların ikram edilen yemekleri yememeleri, Hz. İbrahim'e ortada bir olağanüstülük olduğunu göstermiştir. İnsan suretinde kendisine gelmiş olan bu melekler, kuşkusuz çok nezih ve asil bir ahlak sergilemişlerdir. Nitekim Hz. İbrahim de onların çok kıymetli misafirler olduklarını hemen teşhis ettiği için kendilerine karşı son derece misafirperver davranmıştır. Elçiler, buna karşılık kendi kimliklerini açıklamışlar ve sonra da Hz. İbrahim'i salih bir çocukla müjdelemişlerdir:

Yanına girdiklerinde “Selam” demişlerdi. O da: “Biz sizden korkmaktayız” demişti. Dediler ki: “Korkma biz sana bilgin bir çocuk müjdelemekteyiz.” (Hicr Suresi, 52-53)

Elçilerin bu müjdesi karşısında Hz. İbrahim ve hanımı şaşırmışlardır. Çünkü her ikisinin yaşı da oldukça ilerlemişti. Üstelik Hz. İbrahim'in hanımının da çocuğu olmaktadır. Elçilerin bu müjdesine karşılık Hz. İbrahim onlara şu sözlerle karşılık vermiştir:

Dedi ki: “Bana ihtiyarlık gelip-çökmüşken mi müjdeliyorsunuz? Beni ne ile müjdelemektesiniz?” Dediler ki: “Seni gerçekte müjdeledik; öyleyse umut kesenlerden olma.” (Hicr Suresi, 54-55)

Karısı ayaktaydı, bunun üzerine güldü. Biz ona İshak'ı, İshak'ın arkasından da Yakub'u müjdele-

dik. “Vay bana” dedi (kadın). “Ben kocamış bir kadın iken ve şu kocam da bir ihtiyar iken doğuracak mıyım? Gerçekten bu, şaşırtıcı bir şey!..” (Hud Suresi, 71-72)

Bu, Hz. İbrahim için büyük bir mucizenin haberi idi. Elçilerin bu haberine çok şaşırın Hz. İbrahim’in eşi, hayretle kendisinin nasıl doğum yapacağını sorduğunda, elçiler onun bu sorusuna, “... **Öyle. Senin Rabbin buyurdu. Çünkü O, hüküm ve hikmet sahibidir, bilendir.**” (Zariyat Suresi, 30) diye cevap vermişlerdir. Allah başka bir ayetinde de, Hz. İbrahim ve eşinin bu emre şaşırılmaları gerektiğini bildirmiştir:

Dediler ki: “Allah’ın emrine mi şaşıyorsun? Allah’ın rahmeti ve bereketleri sizin üzerinizdedir, ey ev halkı şüphesiz O, övülmeye layık olan dır, Mecid’tir.” (Hud Suresi, 73)

Elçiler, Hz. İbrahim’e ayrıca şöyle bir hatırlatmada da bulunmuşlardı:

Dediler ki: “Seni gerçekten müjdeledik; öyleyse umut kesenlerden olma.” (Hicr Suresi, 55)

Allah’tan umut kesmek, dinden uzak yaşayan insanlara ait bir ruh halidir. Bu insanlar birtakım beklentileri yerine gelmediğinde ümitsizliğe kapılır ve isteklerinin hiçbir zaman gerçekleşmeyeceğine inanırlar. Bu, onların Allah’ı gereği gibi takdir edemediklerini gösterir. Hz. İbrahim ise daima Allah’tan ümitvar olarak güzel ahlak özelliği göstermiştir.

Mümin, Allah’ın gücünün farkında olarak, herşeyi Allah’tan ister ve ümitvar olur. Unutulmamalıdır ki, sebepleri ve bunlara bağlı olarak doğan sonuçları yaratan,

dünya üzerindeki kanunları koyan Allah'tır. Allah eğer bir şeyin olmasını dilerse ona sadece "Ol" der ve o olay hemen gerçekleşir. Allah Katında herşey mümkün olduğu için mümin her talebinde ümit içindedir. Allah sonsuz kudretini bir Kuran ayetinde şu şekilde bildirmektedir:

Gökleri ve yeri (bir örnek edinmeksizin) Yaratandır. O, bir işin olmasına karar verirse, ona yalnızca "OL" der, o da hemen oluverir. (Bakara Suresi, 117)

Bu sırrı kavrayan insan, aşılması imkansız gibi görünen engelleri de Allah'ın bir hikmetle yarattığını bilir. Kısırlığı yaratan Allah, istediği anda bunu tersine çevirebilir. Nitekim Hz. İbrahim kıssasında da bu şekilde olmuş, Allah ilerlemiş yaşlarına ve eşi kısır olmasına rağmen ona bilgin bir çocuk vermiştir. Öldüren de, dirilten de, yaşatan da yalnızca Allah'tır.

Ayetlerde Allah mucizevi bir olayı bizlere bildirmiş ve çocuk sahibi olmaları mümkün olmayan Hz. İbrahim ve eşini bir çocuk sahibi kılacağını haber vermiştir. Bu ayette aynı zamanda günümüzde kısırlığın tedavisinde ve tıp biliminde yaşanan gelişmelere de bir işaret bulunuyor olabilir. (En doğrusunu Allah bilir.)

Elçilerin Hz. İbrahim'e Getirdiği Diğer Haberler

Hz. İbrahim'e gelen elçilerin getirdikleri birinci haber, çocuk müjdesidir. İkinci haber ise, Hz. İbrahim'le birlikte iman etmiş olan Lut Peygamberin inkarcı kavminin yakında helak edileceğidir. (Lut Peygamber, Hz. İbrahim'le aynı dönemde, aynı coğrafyada yaşamıştır ve eşcinsel bir kavmi bu sapıklıktan vazgeçmeye ve iman

etmeye davet etmiştir. Kitabın 2. bölümünde Hz. Lut'un hayatını inceleyeceğiz.) Elçilerin verdiği bu haberi Allah Kuran'da şöyle bildirmektedir:

(İbrahim) dedi ki: “Şu halde sizin asıl isteğiniz nedir, ey elçiler?” “Doğrusu biz, suçlu-günahkar bir kavme gönderildik” dediler. “Üzerlerine çamurdan taşlar yağdırmak için. Rabbinin Katında ölçüyü taşıranlar için işaretlenmiştir.” (Zariyat Suresi, 31-34)

Elçiler ile Hz. İbrahim arasındaki konuşma ayetlerde şu şekilde haber verilmektedir:

Bizim elçilerimiz İbrahim'e bir müjde ile geldikleri zaman, dediler ki: “Gerçek şu ki, biz bu ülkenin halkını yıkıma uğratacağız. Çünkü onun halkı zalim oldular.” Dedi ki: “Onun içinde Lut da vardır.” Dediler ki: “Onun içinde kimin olduğunu biz daha iyi biliriz. Kendi karısı dışında, onu ve ailesini muhakkak kurtaracağız. O (karısı) arkada kalacak olanlardandır.” (Ankebut Suresi, 31-32)

İbrahim'den korku gittiği ve ona müjde geldiği zaman, Lut kavmi konusunda Bizimle çekişip-tartışmalara giriyor(du). Doğrusu İbrahim, yumuşak huylu, duygulu ve gönülden (Allah'a) yönelen biriydi. “Ey İbrahim, bundan vazgeç. Çünkü gerçek şu ki, Rabbinin emri gelmiştir ve gerçekten onlara geri çevrilmeyecek bir azab gelmiştir.” (Hud Suresi, 74-76)

Allah'ın elçilerinin getirdikleri helak haberi, bir başka surede şöyle haber verilir:

Dediler ki: “Gerçekte biz, suçlu-günahkar olan

bir topluluğa gönderildik. Ancak Lut ailesi hariçtir; biz onların tümünü muhakkak kurtaracağız. Ama karısını (kurtaracaklarımız) dışında tuttuk, o, geride kalanlardandır.” (Hicr Suresi, 58-60)

Allah, içinde müminlerin bulunduğu bir toplumu asla helak etmeyeceğini Kuran’da bildirmektedir. Bu nedenle Allah gönderdiği haberci meleklerle Hz. İbrahim’e ve Hz. Lut’a ne yapmaları gerektiğini haber vermektedir. Böylece Hz. Lut ve Hz. İbrahim o bölgeden ayrılarak hicret etmişlerdir.

Hz. İbrahim’in Oğulları: Hz. İsmail ve Hz. İshak

Hz. İbrahim’e gelen elçiler, gerçekte onun daha önceden Allah’a etmiş olduğu duanın icabetini müjdelemişlerdir. Bu dua, Hz. İbrahim’in Allah’tan salih bir varis istemesidir:

“Rabbim, bana salihlerden armağan et” (Saffat Suresi, 100)

Hz. İbrahim, Allah’tan, özellikle kendi soyundan bir evlat değil, salih bir insan istemektedir. Hz. İbrahim’in Allah’a olan duası, kendisinden sonra dini ayakta tutacak herhangi bir salih Müslümandır. Hz. İbrahim’in bir evlat beklentisi içinde olmadığı, elçilere verdiği cevaplardan da anlaşılmaktadır. Elçiler kendisini “bilgin bir çocukla” müjdelediklerinde, **“Bana ihtiyarlık gelip-çökmüşken mi müjdeliyorsunuz? Beni ne ile müjdelemektesiniz?”** (Hicr Suresi, 54) diye cevap vermiştir. Ancak Allah Hz. İbrahim’e mümin bir soy yaratmak istemiş, bu nedenle bir mucize gerçekleştirerek kısır ve yaşlı olan

hanımını çocuk sahibi olmaya elverişli kılmıştır. Ve daha önceki bölümlerde de belirttiğimiz gibi bu müjdeyi elçileri vasıtasıyla haber vermiştir:

“Biz de onu halim bir çocukla müjdeledik.” (Safat Suresi, 101)

Hız. İbrahim’de gördüğümüz bu örnek, onun soyundan gelen Hız. Zekeriya için de geçerlidir. Allah Kuran’da Hız. Zekeriya’nın duasını ve daha sonradan onu salih bir çocukla müjdelenmesini şöyle haber verir:

(Bu,) Rabbinin, kulu Zekeriya’ya rahmetinin zikridir. Hani o, Rabbine gizlice seslendiği zaman; Demişti ki: “Rabbim, şüphesiz benim kemiklerim gevşedi ve baş, yaşlılık aleviyle tutuştu; ben Sana dua etmekle mutsuz olmadım. Doğrusu ben, arkamdan gelecek yakınlarım adına korkuya kapıldım, benim karım da bir kısırdır. Artık bana Kendi Katından bir yardımcı armağan et. Bana mirasçı olsun. Yakup oğullarına da mirasçı olsun. Rabbim, onu razı olunan kıl. (Allah buyurdu:) “Ey Zekeriya, şüphesiz Biz seni, adı Yahya olan bir çocukla müjdelemektediriz; Biz bundan önce ona hiçbir adaş kılmamışız. Dedi ki: “Rabbim, karım kısır iken, benim nasıl oğlum olabilir? Ben de yaşlılığın son basamağındaım.” (Ona gelen melek:) “İşte böyle” dedi. “Rabbin dedi ki: -Bu Benim için kolaydır, daha önce sen hiçbir şey değil iken, seni yaratmıştım.” (Meryem Suresi, 2-9)

Hız. İbrahim gibi Hız. Zekeriya da Allah’tan salih birer varis istemişlerdir. Hiç unutulmamalıdır ki, eğer bir insana Allah hidayet vermemişse, hiç kimse onu doğru yo-

la eriştiremez. Nitekim Allah Kuran'da “... **Allah, dile-diğini hidayete erdirir; O, hidayete erecek olanları daha iyi bilendir.**” (Kasas Suresi, 56) şeklinde buyurmaktadır. Rabbimiz bu konuda bizlere Hz. Nuh'un oğlu-nu da bir örnek olarak vermiştir. Bu kişi, Hz. Nuh gibi samimiyeti, sabrı, tevekkülü ve güzel ahlakıyla alemlere örnek kıldığı, kıymetli bir elçisinin oğludur. Ancak Hz. Nuh'un kendisini çağırdığı hidayet yoluna uymamış ve inkarcılardan olmuştur. Allah Hz. Nuh'un oğlunu tufan-da diğer inkarcılar ile birlikte helak etmiştir. (Hud Sure-si, 43)

Rabbimiz Hz. İbrahim'i ise salih çocuklarla müjdele-miştir. Kuran'da Allah'ın peygamberlik makamıyla şeref-lendirdiği bu mübarek kulların Hz. İsmail ve Hz. İşhak oldukları bildirilmektedir. Onlar da Hz. İbrahim gibi Allah'a olan bağlılıkları, güzel ahlakları ve teslimiyetleri ile seçkin kılınan kutlu elçilerdir. Kuran'da Hz. İbra-him'in Hz. İşhak ve Hz. İsmail ile mjdelendikten sonra Rabbimiz'e olan samimi duası ve şükrü şu şekilde haber verilmektedir:

“Hamd, Allah'a aittir ki, O, bana ihtiyarlığa rağ-men İsmail'i ve İşhak'ı armağan etti. şüphesiz Rabbim, gerçekten duayı işitendir.” (İbrahim Su-resi, 39)

Rabbimiz Kuran'da Hz. İsmail'in; **“hayırlı olanlar-dan olduğu”** ve **“alemlere üstün kılındığı”**nı bildirir. Ayetlerde İsmail Peygamber için **“vaadinde doğruydu ve gönderilmiş bir peygamberdi”** (Meryem Suresi, 54-55) şeklinde buyurulmaktadır. Allah Kuran'da Hz. İsmail'den razı olduğunu da tüm insanlara bildirmektedir.

Hız. İshak, henüz Hız. İbrahim hayatta iken, Rabbimiz ona Hız. Yakub'u armağan etmiştir. Hız. Yakub da Allah'ın peygamberlik makamıyla şereflendirdiği salih bir mümindir. Allah Kuran'da bu seçkin kulunun üzerindeki nimetini tamamladığını (Yusuf Suresi, 7) bildirmektedir. Hız.Yakub ayetlerde Allah'a olan samimi imanı, katıksızca ahiret yurdunu anan ihlas sahibi bir kul oluşu (Sad Suresi, 46) ile övülen mübarek bir insandır. Allah, Hız. İshak'ın ve Hız. Yakub'un üstün ahlak özelliklerini ayetlerde şöyle haber verir:

Gerçekten Biz onları, katıksızca (ahiretteki asıl) yurdu düşünüp-anan ihlas sahipleri kıldık.Ve gerçekten onlar, Bizim Katımızda seğkinlerden ve hayırlı olanlardandır. (Sad Suresi, 46-47)

Ona İshak'ı armağan ettik, üstüne de Yakub'u; her birini salihler kıldık. Ve onları, Kendi emrimizle hidayete yönelten önderler kıldık ve onlara hayrı kapsayan-fiilleri, namaz kılmayı ve zekat vermeyi vahyettik. Onlar Bize ibadet edenlerdi. (Enbiya Suresi, 72-73)

Biz ona, salihlerden bir peygamber olarak İshak'ı da müjdeledik. (Saffat Suresi, 112)

Kuran'da Hız. İbrahim her işinde Rabbimiz'e yönelmesi, samimi ve içten bir seğkilde O'na dua etmesi ve Allah'a imanda kararlı olması ile övülmektedir. Hız.İbrahim başına gelen her türlü zorluk ve sıkıntı karşısında gösterdiği teslimiyetli tavrı tüm iman sahipleri için bir örnektir. Hız. İbrahim'in çocukları ile ilgili duası da bu samimiyeti açıkça göstermektedir:

“Rabbimiz gerçekten ben çocuklarımdan bir

kısmını Beyt-i Haram yanında ekini olmayan bir vadiye yerleştirdim; Rabbimiz, dosdoğru namazı kılsınlar diye (öyle yaptım). Böylelikle Sen insanların bir kısmının kalblerini onlara ilgi duyar kıl ve onları birtakım ürünlerden rızıklandır. Umulur ki Őükrederler.” (İbrahim Suresi, 37)

Allah Hz. İbrahim’in ve soyunun üzerindeki büyük lütfunu Yusuf Suresi’nde Şu Şekilde bildirir:

Böylece Rabbin, seni seçkin kılacak, sözlerin yorumundan (kaynaklanan bir bilgiyi) sana öğretecek ve daha önce ataların İbrahim ve İshak’a (nimetini) tamamladığı gibi senin ve Yakub ailesinin üzerindeki nimetini tamamlayacaktır. Elbette Rabbin bilendir, hüküm ve hikmet sahibidir. (Yusuf Suresi, 6)

Allah, Hz. İbrahim’i güzel, hayırlı ve temiz bir soy ile ödüllendirmiştir. Kavmi itaatsiz, kibirli ve Allah’ı inkarda direnen bir topluluk iken, Hz. İbrahim’in kendinden sonra kavmine mirasçı bırakacağı oğulları ise peygamber olarak seçilmiştir:

Ve ona İshak’ı ve Yakub’u armağan ettik, hepsini hidayete eriştirdik; bundan önce de Nuh’u ve onun soyundan Davud’u, Süleyman’ı, Eyyub’u, Yusuf’u, Musa’yı ve Harun’u hidayete ulaştırdık. Biz, iyilik yapanları işte böyle ödüllendiririz. (Enam Suresi, 84)

Hz. İsmail ve Hz. İshak, Hz. İbrahim ile birlikte insanları Allah’a iman etmeye davet etmişlerdir. Hz. İsmail, babası Hz. İbrahim ile birlikte kutsal Kabe’yi inşa etmiştir.

Hız. İbrahim'in Kabe'yi İnşa Etmesi

Allah Kuran'da Hz. İbrahim'in oğlu Hz. İsmail ile birlikte Kabe'yi inşa ettiğini bildirmektedir. Arabistan'ın Mekke kentinde bulunan Kabe, insanların sadece Allah'a ibadet etmek için kullanacakları bir mekan olarak inşa edilen ilk yapıdır. Allah, "insanlar için ilk kurulan ev" olan Kabe'de "Hz. İbrahim'in makamı"nın bulunduğunu şöyle bildirir:

Gerçek şu ki, insanlar için ilk kurulan Ev, Bekke (Mekke) de, o, kutlu ve bütün insanlar için hidayet olan (Ka'be)dir. Orada apaçık ayetler (ve) İbrahim'in makamı vardır. Kim oraya girerse, o güvenliktedir. Ona bir yol bulup güç yetirenlerin Ev'i haccetmesi Allah'ın insanlar üzerindeki hakkıdır. Kim de inkâr ederse, şüphesiz, Allah alemlere karşı muhtaç olmayandır. (Al-i İmran Suresi, 96-97)

Hz. İbrahim, Allah'ın kendisine verdiği Kabe'yi inşa görevini, oğlu Hz. İsmail ile birlikte yerine getirmiştir. Allah Kuran'da, bu konuda Hz. İbrahim'e şöyle vahiyde bulunduğunu bildirmiştir:

**Hani Biz İbrahim'e Ev'in (Kabe'nin) yerini belir-
tip hazırladığımız zaman (şöyle emretmiştik):
"Bana hiçbir şeyi ortak koşma, tavaf edenler,
kıyam edenler, rükua ve sücuda varanlar için
Evimi tertemiz tut. İnsanlar içinde haccı duyur;
gerek yaya, gerekse uzak yollardan gelen yor-
gun düşmüş develer üstünde sana gelsinler.
Kendileri için birtakım yararlar şahid olsunlar
ve kendilerine rızık olarak verdiği hayvanlar
üzerine belli günlerde Allah'ın adını ansınlar.
Artık bunlardan yiyecek ve zorluk çeken yoksulu
da doyurun. (Hac Suresi, 26-28)**

Allah Hz. İbrahim'e Kabe'nin temizlenmesini emretmiştir. Bu, fiziksel bir temizlik olabileceği gibi, manevi anlamda da bir temizlik olabilir. Dolayısıyla bu ayetle Allah Kabe'nin hem fiziksel anlamda hem de manevi anlamda (şirkten ve Allah'tan baş-

**Makam-ı İbrahim,
Hz. İbrahim'in
Kabe'yi inşa
ederken iskele ola-
rak kullandığı taşın
bulunduğu yerdir.**

kalarına tapan müşriklerin kirinden) temizlenmesini emretmiştir. Allah bir diğer ayette, Hz. İbrahim ve Hz. İsmail'in Kabe'yi inşa görevlerini şöyle bildirmektedir:

**İbrahim, İsmail'le birlikte Ev'in (Ka'be'nin) sütunlarını yükselttiğinde (ikisi şöyle dua etmişti):
"Rabbimiz bizden (bunu) kabul et. Şüphesiz,
Sen işiten ve bilensin"** (Bakara Suresi, 127)

Hız. İbrahim ve Hız. İsmail Kabe'yi inşa ederlerken, yani fiili bir iş ve ibadet yaparlarken sürekli Rabbimiz'e dua etmişlerdir. Peygamberlerin bu güzel özelliğini örnek alarak Allah'a her konuda dua edebilir, bir iş yaparken de Allah'tan yardım dileyebilir, O'nu zikir ve tesbih edip yüceltebiliriz. Çünkü Allah, insanın gizlisinin gizlisini bilen, onu her an işiten, gören ve her yaptığından haberdar olandır. Müminler Allah'ın bütün dualarına icabet edeceğini bilir ve dua etmeyi Allah'a yakınlaşmak için bir vesile olarak görürler. Kimi zaman bazı insanlar sadece belirli zamanlarda, belirli yerlerde dua edebileceklerini zannederek duayı belli bir şekile sokmaya çalışırlar. Oysa peygamberlerin Kuran'da haber verilen duaları da bize göstermektedir ki, mümin bir iş yaparken de, yatarken de, otururken de içinden Allah'a dua edebilir, her zaman Allah'a yönelebilir. Bunun için hiçbir kural yoktur. İnsan her an Allah'a yönelebilir, her an O'nu kalben anıp, en güzel isimleri ile Rabbimiz'i yüceltebilir.

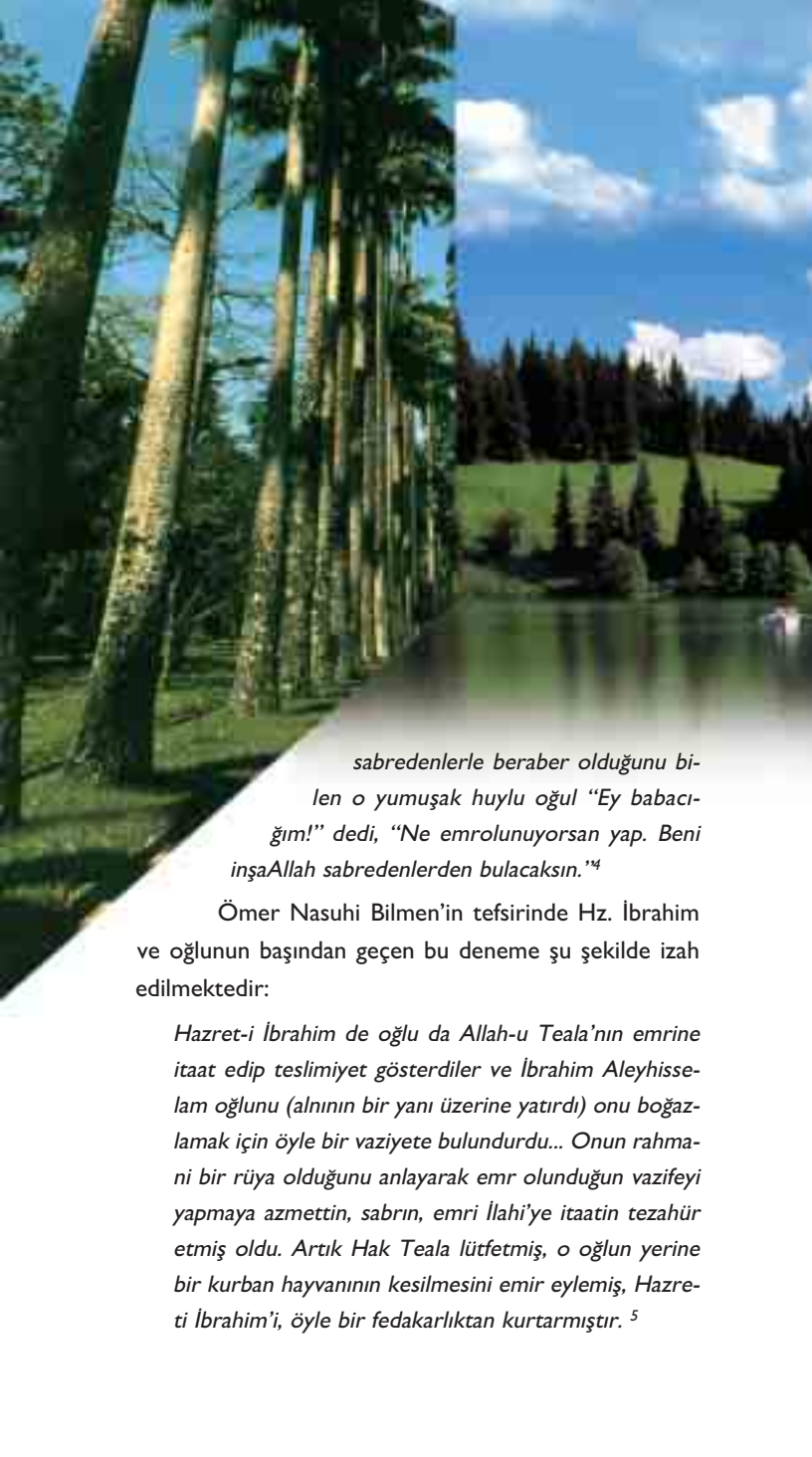
Hız. İbrahim ve Oğlunun Kurban İmtihani

Allah'ın Hız. İbrahim kisasında haber verdiği olaylardan biri de kurban olayıdır. Hız. İbrahim'in ve oğlu Hız. İsmail'in başından geçen bu denemeyi Rabbimiz ayetlerde şu şekilde haber verir:

Biz de onu halim bir çocukla müjdeledik. Böylece (çocuk) onun yanında koşabilecek çağa erişince (İbrahim ona): “Oğlum” dedi. “Gerçekten ben seni rüyamda boğazlıyorken gördüm. Bir bak, sen ne düşünüyorsun.” (Oğlu İsmail) Dedi ki: “Babacığım, emrolunduğun şeyi yap. İnşallah, beni sabredenlerden bulacaksın.” Sonunda ikisi de (Allah’ın emrine ve takdirine) teslim olup (babası, İsmail’i kurban etmek için) onu alını üzerine yatırdı. Biz ona: “Ey İbrahim” diye seslendik. “Gerçekten sen, rüyayı doğruladın. Şüphesiz Biz, ihstanda bulunanları böyle ödüllendiririz.” Doğrusu bu, apaçık bir imtihandı. Ve ona büyük bir kurbanı fidiye olarak verdik. (Saffat Suresi, 101-107)

Allah yukarıdaki ayetlerde Hz. İbrahim’i nasıl bir denemeden geçirdiğini bizlere aktarmaktadır. İslam alimleri de bu ayetleri genelde aynı şekilde tefsir ederler. Örneğin Elmalılı Hamdi Yazır, Kuran-ı Kerim tefsirinde, Hz. İbrahim’in rüyasında gördüklerinin bir vahiy olduğunu, bu vahyin yerine getirilmesinin ise bir emir olduğunu belirtmektedir. Ayetlerin devamını ise şu şekilde açıklamaktadır:

... Bunun üzerine onu zorla yapmaya kalkışmayıp, önce yerine getirilme şeklini istişare etmek üzere böyle görüşünü sorarak tebliğ etti ki, bununla ilk önce onun itaat ve boyun eğmekle ecir ve sevaba ermesini temin etmek istedi. Düşünmeli, bunu söylerken “Ey yavruçüğüm!” diye hitap eden bir babanın kalbinde ne yüksek bir şefkat duygusu çarpıyor ve ona ne kadar büyük bir vazife aşkı, Allah sevgisi hakim bulunuyordu... İşte bunun böyle lâhî bir emir olduğunu anlayan ve Allah’ın

sabredenlerle beraber olduğunu bilen o yumuşak huylu oğul “Ey babacığım!” dedi, “Ne emrolunuyorsan yap. Beni inşaAllah sabredenlerden bulacaksın.”⁴

Ömer Nasuhi Bilmen’in tefsirinde Hz. İbrahim ve oğlunun başından geçen bu deneme şu şekilde izah edilmektedir:

Hazret-i İbrahim de oğlu da Allah-u Teala’nın emrine itaat edip teslimiyet gösterdiler ve İbrahim Aleyhisselam oğlunu (alınının bir yanı üzerine yatırdı) onu boğazlamak için öyle bir vaziyete bulundurdu... Onun rahmani bir rüya olduğunu anlayarak emr olunduğun vazifeyi yapmaya azmettin, sabrın, emri İlahi’ye itaatini tezahür etmiş oldu. Artık Hak Teala lütfetmiş, o oğlun yerine bir kurban hayvanının kesilmesini emir eylemiş, Hazret-i İbrahim’i, öyle bir fedakarlıktan kurtarmıştır. ⁵

Ayetlerden ve tefsirlerden Hz. İbrahim ve oğlu Hz. İsmail'in Allah'a olan kalpten itaatleri, teslimiyetleri ve gönülden bağlılıkları açık bir şekilde anlaşılmaktadır. Bu üstün ahlak tüm iman edenlere çok güzel bir örnek, eşsiz bir rehberdir. Bu nedenle tüm iman edenler onların yolunu izlemeli ve Allah'ın ayetlerini uygulamadaki titizlikleri, zorluk ya da sıkıntılar karşısındaki tavizsiz tavırları, sabırlı ve tevekküllü kişilikleriyle tanınmalıdırlar. Allah Saffat Suresi'nin devamında şu şekilde bildirir:

Sonra gelenler arasında ona (hayırlı ve şerefli bir isim) bıraktık. İbrahim'e selam olsun. Biz, ihsanda bulunanları böyle ödüllendiririz. Şüphesiz o, Bizim mü'min olan kullarımızdandır. (Saffat Suresi, 108-111)

Hz. Lut

*Lut'a da bir hüküm ve ilim
verdik ve onu çirkin işler yapmakta
olan Őehirde kurtardık*

*Şüphesiz onlar bozulmaya uŐrayan
kötü bir kavimdi. Onu rahmetimize
soktuk, çünkü o salihlerdendi.*

(Enbiya Suresi, 74-75)

Hız. Lut'un Hayatı

Allah, Kuran'da bazı peygamberlerin aynı dönemde yaşadıklarını bizlere bildirmiştir. Örneğin Hz. Harun, Firavun'la olan mücadelesinde ve kavmine yaptığı tebliğde kardeşi Hz. Musa'ya destekçi olmuştur. Hz. Yakub ile oğlu Hz. Yusuf da Allah'ın aynı dönemde peygamberlik makamıyla şereflendirdiği mübarek insanlardır.

Kuran'da Hz. İbrahim ve Hz. Lut'un da aynı dönemde ve aynı coğrafyada yaşadıkları haber verilir. Hz. Lut ve Hz. İbrahim farklı kavimlerin içinde hayat sürmelerine karşın, birbirlerinin destekçisi olmuşlardır. Rabbimiz Kuran'da şu şekilde bildirir:

(İbrahim) Dedi ki: "Siz gerçekten, Allah'ı bırakıp dünya hayatında aranızda bir sevgi-bağı olarak putları (ilahlar) edindiniz. Sonra kıyamet günü, kiminiz kiminizi inkar edip-tanımayacak ve kiminiz kiminize lanet edeceksiniz. Sizin barınma yeriniz ateştir ve hiçbir yardımcınız yoktur." Bunun üzerine Lut ona iman etti ve dedi ki: "Gerçekten ben, Rabbime hicret edeceğim. Çünkü şüphesiz O, güçlü ve üstün olandır, hüküm ve hikmet sahibidir." (Ankebut Suresi, 25-26)

Allah'a hicret etmek; O'na gönülden teslim olmak, tek dost ve vekil olarak O'nu bilmek ve Allah'ın himayesine sığınmak anlamlarına gelmektedir. Hz. Lut da, sapkın kavminin inkar dolu yaşamlarından uzaklaşarak Rabbimiz'e hicret etmiş, tüm peygamberler gibi samimiyeti ve Allah'a tevekkülü ile insanlığa örnek olmuş kutlu bir

insandır. Hz. Lut ve Hz. İbrahim farklı kavimlere gönderilmişler, farklı insanlara tebliğde bulunmuşlardır. Kuran'da Hz. Lut'un tebliğ yaptığı toplumun, Allah'ın menettiği bir sapıklık olan eşcinselliği yaşayan bir toplum olduğu bildirilmektedir.

Lut Kavminin Sapıklığı

Allah Kuran'da **“Öyleyse sen yüzünü Allah'ı birleyen (bir hanif) olarak dine, Allah'ın o fitratına çevir; ki insanları bunun üzerine yaratmıştır...”** (Rum Suresi, 30) şeklinde buyurmakta ve insanları belli bir fitrat üzerine yarattığını haber vermektedir. Şeytan ise insanlara **“Allah'ın yarattıklarını değiştirmelerini”** emreder. (Nisa Suresi, 119) İnsanı fitratından uzaklaştırıp, türlü sapıklıklara düşürmeye gayret eder. Şeytanın insanları sürüklediği sapıklıkların en uç örneklerinden biri ise, eşcinselliktir. Nitekim Allah Kuran'da şeytanın sevkiyle hareket edip, ahlaksız bir yaşam süren bu insanların durumunu **“... Onlar her ayeti görseler bile ona inanmazlar; dosdoğru yolu (rüşd yolunu) da görseiler, yol olarak benimsemezler, azgınlık yolunu, gördüklerinde ise onu yol olarak benimserler...”** (Araf Suresi, 146) şeklinde haber vermiştir. Bu kişiler Rabbimiz'in **“Allah, tevbelerinizi kabul etmek ister; şehvetleri ardınca gidenler ise, sizin büyük bir sapma ile sapmanızı isterler.”** (Nisa Suresi, 27) ayetiyle de buyurduğu gibi tüm insanların doğru yoldan sapmasını isterler. Kuran'da bu insanların alacakları karşılık şu şekilde bildirilir:

Sonra onların arkasından öyle nesiller türedi ki, namaz (kılma duyarlılığın)ı kaybettiler ve şeh-

vetlerine kapılıp-uydular. Böylece bunlar azgınlıklarının cezasıyla karşılaşacaklardır. (Meryem Suresi, 59)

Bu ahlaki sapkınlık, tarih içinde farklı insan toplulukları arasında görülmüştür. Bu topluluklardan biri de putperest Lut kavmidir. Hz. Lut, Rabbimiz'e gönülden iman eden, güzel ahlaklı, tevekkül sahibi mübarek bir peygamberdir. Kavmini de Allah'tan korkup sakınmaya, Allah'ın menettiği bu sapıklıktan vazgeçmeye ve Allah'ın razı olacağı gibi bir yaşam sürmeye davet etmiştir. Ancak kavmi, Allah'ın kutlu elçisinin davetlerine düşmanlıkla cevap vermiştir. Hz. Lut'un kavmi, gösterdikleri çirkin cesaret ve bu ahlaksızlıkları nedeniyle Rabbimiz'in azabını hak etmişlerdir. Kur'an'da Lut kavminin uğradığı son şöyle haber verilir:

Hani Lut da kavmine şöyle demişti: “Sizden önce alemlerden hiç kimsenin yapmadığı hayasız çirkinliği mi yapıyorsunuz? “Gerçekten siz kadınları bırakıp şehvetle erkeklere yaklaşıyorsunuz. Doğrusu siz, ölçüyü aşan (azgın) bir kavimsiniz.” Kavminin cevabı: “Yurdunuzdan sürüp çıkarın bunları, çünkü bunlar çokça temizlenen insanlarmış!” demekten başka olmadı. Bunun üzerine Biz, karısı dışında onu ve ailesini kurtardık; o (karısı) ise geride kalanlardandı. Ve onların üzerine bir (azab) sağanağı yağdırdık. Suçlu-günahkarların uğradıkları sona bir bak işte. (Araf Suresi, 80-84)

Açıkça uyarılmalarına rağmen yaptıkları sapkınlığa devam eden bu insanlar, Hz. Lut'u ve beraberindeki müminleri buldukları şehirden sürmekle tehdit etmişlerdir. Ve **“çokça temizlenen insanlarmış”** (Araf Suresi,

82) diyerek kendilerince müminlerle alay ettiklerini sanmışlardır. Kavmin bu sapkınlığına ve azgınlığına karşın, Hz. Lut Allah'ın rızası için tebliğine devam etmiştir.

Hız. Lut, Allah'a olan coşkulu imanının ve derin Allah korkusunun bir tecellisi olarak sabırlı, kararlı ve cesur bir kuldur. Yaptığı tebliğe kavminin alayla ve saldırılarla cevap vermesi, onun şevkini ve azmini daha da pekiştirmiştir. Allah'ın insanlara uyarıcı ve korkutucu olarak gönderdiği tüm peygamberler gibi, insanlara iyiliği emredip onları kötülükten menetmeye devam etmiş, Rabbimiz'in kendisine bahşettiği bu şerefli sorumluluğu titizlikle yerine getirmiştir. Allah Kuran'da şu şekilde buyurmaktadır:

Ey Peygamber, gerçekten Biz seni bir şahid, bir müjde verici ve bir uyarıcı olarak gönderdik. Ve Kendi izniyle Allah'a çağırın ve nur saçan bir çerağ olarak (gönderdik). Mü'minlere müjde ver; gerçekten onlar için Allah'tan büyük bir fazl vardır. Kafirlere ve münafıklara itaat etme, eziyetlerine aldırma ve Allah'a tevekkül et. Vekil olarak Allah yeter. (Ahzab Suresi, 45-48)

Sonra birbiri peşi sıra elçilerimizi gönderdik; her ümmete kendi elçisi geldiğinde, onu yaladılar. Böylece Biz de onları (yıkıma uğratıp yok etmede) kimini kiminin izinde yürüttük ve onları (tarihin anlatıp aktardığı) bir olay kıldık. İman etmeyen kavim için yıkım olsun. (Müminun Suresi, 44)

Müminlerin de Lut Peygamberin bu üstün ahlakını kendilerine örnek almaları, yaptıkları tebliğde her zaman için sabırlı davranmaları ve din ahlakını insanlara farklı yollarla, en güzel şekilde ve kararlılıkla anlatmaları gerekir.

Hz. Lut'un, Kavmini Uyarması

Lut (kavmi) de, gönderilenleri yalancıldı. Hani onlara kardeşleri Lut: “Sakinmaz mısınız?” demişti. “Gerçek şu ki, ben size gönderilmiş güvenilir bir elçiyim. Artık Allah’tan korkup-sakinin ve bana itaat edin.” (Şuara Suresi, 160-163)

Hz. Lut, kavminden yaptıkları “çirkin-hayasızlığı” bırakmalarını ve kendisine tabi olmalarını istemiştir. O, yaptığı bu tebliğin hemen arkasından onlardan hiçbir karşılık beklemediğini, yalnızca Allah’ın hoşnutluğunu kazanmak için gayret gösterdiğini belirtmiştir:

“Buna karşılık ben sizden bir ücret istemiyorum; ücretim yalnızca alemlerin Rabbine aittir.” (Şuara Suresi, 164)

Hz. Lut bu sözlerinin hemen arkasından kavminin yaşadığı hayatın ne kadar büyük bir ahlaksızlık olduğunu da şöyle tarif etmiştir:

Siz insanlardan (cinsel arzuyla) erkeklere mi gidiyorsunuz? Rabbiniz'in sizler için yaratmış bulunduğu eşlerinizi bırakıyorsunuz. Hayır, siz sınırı çiğneyen bir kavimsiniz.” Dediler ki: “Ey Lut, eğer bir son vermeyecek olursan, gerçekten (burdan) sürülüp çıkarılanlardan olacaksın.” Dedi ki: “Gerçekten ben, sizin bu yaptığınıza öfke ile karşı olanlardanım. (Şuara Suresi, 165-168)

Günümüzde bazı insanlar bu gibi sapkınlıkları makul ve meşru gösterme çabası içindedirler. Dünyanın dört bir yanında ahlaki dejenerasyonun artış göstermesinin altında yatan nedenlerden biri de budur. Oysa Müslüman tüm hayatını Allah’ın bildirdiği hükümlere göre be-

lirler. Allah'ın "çirkinlik-hayasızlık" olarak tarif ettiği bu ahlaki sapkınlık karşısında iman sahiplerinin tavrı da Hz. Lut gibi olmalıdır.

Lut Peygamberin tüm uyarılarına, tehdit ve saldırıyla cevap veren bu akılsız ve ahlaksız insanların, sayıca fazla olmalarından kaynaklanan bir güven hissi içinde oldukları da ayetlerde görülmektedir. Dinden uzak yaşayan insanların bir kısmı, böyle yanlış bir bakış açısına sahiptirler. Yani sayılarının çok olması, onlara bir eminlik hissi vermektedir. Ancak Rabbimiz bize, tarih boyunca iman edenlerin sayısının hep az olduğunu bildirmiştir. Hz. Lut'un kavminin içindeki iman edenlerin sayısı için de, Allah ayetinde "**orada Müslümanlardan olan bir evden başkasını bulmadık**" (Zariyat Suresi, 36) şeklinde buyurmaktadır. Ancak Allah'ın yardımı ve desteği daima müminlerin yanındadır ve mühim olan da budur. Kuran'da Rabbimiz samimi kalple iman eden, sadece Allah'ın rızasını gözeten, ahiret yurdu için salih amellerde bulunan, İslam ahlakını insanlar arasında yaygınlaştırmak için gayret eden iman sahiplerinin her zaman galip geleceklerini vaat etmektedir. Nur Suresi'nde Rabbimiz şu şekilde buyurmaktadır.

Allah, içinizden iman edenlere ve salih amellerde bulunanlara va'detmiştir: Hiç şüphesiz onlardan öncekileri nasıl 'güç ve iktidar sahibi' kıldıysa, onları da yeryüzünde 'güç ve iktidar sahibi' kılacak, kendileri için seçip beğendiği dinlerini kendilerine yerleşik kılıp sağlamlaştıracak ve onları korkularından sonra güvenliğe çevirecektir. Onlar, yalnızca Bana ibadet ederler ve Bana hiçbir şeyi ortak koşmazlar. Kim bundan sonra inkar ederse, işte onlar fasıktır. (Nur Suresi, 55)

Rabbimiz'in bu İlahi kanunu yüzyıllar boyunca gerçekleşmiş, her zaman az sayıda olan müminler kendilerinden sayıca fazla olan kavimlerine karşı olan mücadelelerinde çok büyük başarılar elde etmişlerdir. Allah iman edenleri şöyle müjdelemektedir:

“... Nice küçük topluluk, daha çok olan bir topluluğa Allah'ın izniyle galib gelmiştir; Allah sabredenlerle beraberdir.” (Bakara Suresi, 249)

Hz. Lut'a Gelen Elçiler

Hz. İbrahim'e gelen elçiler bu mübarek insanı salih bir evlatla müjdelemişlerdir. Elçilerin verdikleri bir diğer haber ise, Lut kavmi ile ilgilidir:

Bizim elçilerimiz İbrahim'e bir müjde ile geldikleri zaman, dediler ki: “Gerçek şu ki, biz bu ülkenin halkını yıkıma uğratacağız. Çünkü onun halkı zalim oldular.”... (Ankebut Suresi, 31)

Ayetlerde elçilerin Hz. Lut'a gelişleri ise, şu şekilde haber verilir:

Elçilerimiz Lut'a geldiği zaman, onlardan dolayı kaygılandı, göğsünü bir sıkıntı bastı ve: “Bu, zorlu bir gün” dedi. (Hud Suresi, 77)

Kuran'da Hz. Lut'un içinde yaşadığı sapkın kavmin, Hz. Lut'a elçiler geldiğini haber alarak, onların yanlarına gittikleri haber verilir:

Andolsun onlar, onun konuklarından da murad almak için baskı yaptılar... (Kamer Suresi, 37)

Hz. Lut ise, kavmini şu şekilde uarmaktadır:

Kavmi ona doğru koşarak geldi; onlar daha ön-

ceden kötülükler işlemekteydiler. “Ey kavmim” dedi. “İşte benim kızlarım, bunlar sizler için daha temizdir. Artık Allah’tan korkun ve beni misafirim önünde küçük düşürmeyin. İçinizde hiç akli başında olan (reşid) bir adam yok mu?” Dediler ki: “Andolsun, senin kızlarında bizim haktan bir şeyimiz olmadığını sen de bilmişsindir. Bizim ne istediğimizi gerçekte sen biliyorsun.” (Hud Suresi, 78-79)

Hz. Lut’un **“işte benim kızlarım”** ifadesiyle kastettiği, kendi kızları olabileceği gibi kavimdeki diğer genç kızlar da olabilir. O, bu ifadesiyle kavmine, Allah’ın meşru kıldığı şekilde, yani bir erkek ve bir kadın arasında ve nikah altında gerçekleşecek bir ilişkiye talip olmalarını önermekteydi. (En doğrusunu Allah bilir.) **“İçinizde hiç akli başında (reşid) olan bir adam yok mu”** ifadesi ise, kavmin tamamının azgınlık ve sapkınlık içinde olduğunu göstermektedir. Hz. Lut, Allah’ın seçtiği şerefli ve güzel ahlaklı bir insan olarak, ahlak dışı yaşam süren bu topluluk arasından çıkmak istemişti:

Dedi ki: “Size yetecek gücüm olsaydı veya sağlam bir yere sığınabilseydim.” (Hud Suresi, 80)

Ancak Rabbimiz Lut kavminin bu azgınlıklarına karşı şiddetli bir azap ile karşılık vereceğini elçileri aracılığıyla Hz. Lut’a bildirdi:

(Lut) Dedi ki: “Sizler gerçekten tanınmamış bir topluluksunuz.” “Hayır” dediler. “Biz sana, onların hakkında kuşkuya kapıldıkları şeyle geldik. Sana gerçeği getirdik, biz şüphesiz doğru söyleyenleriz. Hemen aileni gecenin bir bölümünde yola çıkar, sen de onların ardından git ve sizden

hiç kimse arkasına bakmasın; emrolunduğunuz yere gidin. “Ve onlara şu emri verdik: “Sabaha çıkarlarken onların arkası mutlaka kesilecektir.” (Hicr Suresi, 62-66)

(Elçiler) Dediler ki: “Ey Lut, biz Rabbinin elçileriyiz. Onlar sana kesin olarak ulaşamazlar. Gecenin bir parçasında ailenle birlikte yürü. Sakın, hiçbiriniz dönüp arkasına bakmasın; fakat senin karın başka. Çünkü onlara isabet edecek olan, ona da isabet edecektir. Onlara va’dolunan (azab) sabah vaktidir. Sabah da yakın değil mi?” (Hud Suresi, 81)

Ayette belirtilen önemli bir gerçek, Hz. Lut’un eşinin de helak edilecek kavme dahil olmasıdır. O, Hz. Lut gibi Allah’ın alemlere üstün kıldığı, peygamberlik makamıyla onurlandırdığı kıymetli bir kulunun hanımı olmuş, ancak bir nimet ve şeref olan bu sıfat ona -samimiyezsizliği ve inkarı yüzünden- bir şey kazandırmamıştır.

Hz. Lut’un hanımının bu şekilde helak edilmesi, Allah’ın “seçkin ve hayırlı” kimseler kıldığı peygamberlerin yakını olma veya onların soyundan gelme gibi bağların insanlara ahiret azabından yana bir ayrıcalık sağlamayacağını göstermektedir. Bir insanın kurtuluşa ulaşması, o kişinin Allah’a olan derin imanı, teslimiyeti, itaati ve Allah’tan şiddetle korkup-sakınmasıyla ilgilidir. Eğer kişinin kalbinde böyle samimi bir iman yoksa, Allah’ın elçilerinin en yakını dahi olsa, hiç kimse için kurtuluş yoktur. Hatta, Allah’ın elçilerinin yakınında olup, onun eğitimini alıp, yine de inkar etmesi, o kişinin Allah Katında sorumluluğunu daha da artırabilir. Nitekim Allah Kuran’da peygamberlerin hanımları hakkında şu şekilde buyurmaktadır:

Ey Peygamberin kadınları, sizden kim açık bir çirkin-utanmazlıkta bulunursa, onun azabı iki kat olarak arttırılır. Bu da Allah'a göre pek kolaydır. Ama sizden kim Allah'a ve Resûlü'ne gönülden itaat eder ve salih bir amelde bulunursa, ona ec-rini iki kat veririz. Ve Biz ona üstün bir rızık da hazırlamışızdır. Ey Peygamberin kadınları, siz kadınlardan herhangi biri (gibi) değilsiniz; eğer sakınıyorsanız, artık sözü çekicilikle söylemeyin ki, sonra kalbinde hastalık bulunan kimse tamah eder. Sözü maruf bir tarzda söyleyin. Evlerinizde vakarla-oturun (evlerinizi karargah edinin), ilk cahiliye (kadınları)nın süslerini açığa vurması gibi, siz de süslerinizi açığa vurmayın; namazı dos-doğru kılın, zekatı verin, Allah'a ve elçisine itaat edin. Ey Ehl-i Beyt, gerçekten Allah, sizden kiri (günah ve çirkinliği) gidermek ve sizi tertemiz kılmak ister. (Ahzab Suresi, 30-33)

Rabbimiz bu konuda Hz. Lut'un ve Hz. Nuh'un in-karcı hanımlarını bizlere ibret olarak vermektedir. Ayet-te ayrıca Firavun'un iman eden hanımı da samimiyeti, Allah korkusu ve içten duasıyla çok güzel bir örnek ola-rak haber verilmektedir:

Allah, inkar edenlere, Nuh'un eşini ve Lut'un eşini örnek verdi. İkisi de, kullarımızdan salih olan iki kulumuzun nikahları altındaydı; ancak onlara ihanet ettiler. Bundan dolayı, (kocaları) kendilerine Allah'tan gelen hiçbir şeyle yarar sağlamadılar. İkisine de: "Ateşe diğer girenlerle birlikte girin" denildi. Allah, iman edenlere de Firavun'un karısını örnek verdi. Hani demişti ki: "Rabbim bana Kendi Katında, cennette bir ev

yap; beni Firavun'dan ve onun yaptıklarından kurtar ve beni o zalimler topluluğundan da kurtar.” (Tahrim Suresi, 10-11)

Helakın Gerçekleşmesi

Hız. Lut'un kavminin helak edileceğinin haberi elçiler tarafından ilk önce Hız. İbrahim'e bildirilir:

(İbrahim) dedi ki: “Şu halde sizin asıl isteğınız nedir ey elçiler? Doğrusu biz suçlu-günahkar bir kavme gönderildik” dediler. Üzerlerine çamurdan (iyice sertleşip kaskatı kesilmiş) taşlar yağdırmak için. (Ki bu taşların her biri) Rabbinin Katında ölçüyü taşıranlar için (herkese ayrı ayrı) işaretlenmiştir. Bu arada mü'minlerden orda kim varsa çıkardık. Ne var ki orda Müslümanlardan olan bir evden başkasını bulmadık. (Zariyat Suresi, 31-36)

Elçiler Hız. İbrahim'den sonra Hız. Lut'a gitmiş ve ona da bu helakı haber vermişlerdir. Müslüman topluluk ise bu helaktan korunacaktır. Allah Lut kavmini nasıl bir azap ile helak ettiğini şöyle bildirir:

Andolsun onlar, onun konuklarından da murad almak için baskı yaptılar. Biz de onların gözlerini silip kör ettik. İşte azabımı ve uyardımanı tadin.” (Kamer Suresi, 37)

Böylece emrimiz geldiği zaman, üstünü altına çevirdik ve üzerlerine balçıktan pişirilmiş, istif edilmiş taşlar yağdırdık; Rabbinin Katında 'belli bir biçime sokulmuş, damgalanmış' olarak. Bunlar zalimlerden uzak değildir. (Hud Suresi, 82-83)

**"Siz gerçekten, kadınları bırakıp
şehvetle erkeklere mi yaklaşıyorsunuz?
Hayır, siz (yaptığı şeyi) bilmeyen
bir kavimsiniz."**

Ayetin başında geçen **"üstünü altına çevirmek"** fiilinin şiddetli bir deprem ile bölgenin yerle bir olduğunu anlatıyor olması mümkündür. Ayetin devamında haber verilen **"üzerlerine balçıktan pişirilmiş, istif edilmiş taşlar yağdırdık"** ifadesi ile volkanik bir patlama ve bunun sonucunda püsküren **"pişirilmiş kıvamdaki"** kaya ve taşlara işaret ediliyor olabilir. Şuara Suresi'nin 173. ayetinde aynı olay **"... ve üzerlerine bir yağmur yağdırdık; uyarılıp-korkutulanların yağmuru ne kadar da kötü"** şeklinde bildirilmiştir. Yani kavim bir taraftan korkunç bir depremle, bir taraftan da üzerlerine yağın volkanik lavlar ve kızgın taşlarla yok olmuş olabilir. (En doğrusunu Allah bilir.)

Tarihçiler, Lut kavmine isabet eden bu büyük felaketin yerinin, "Lut Gölü" veya "Ölü Deniz" olarak bilinen gölün kıyısı olduğu görüşündedirler. Günümüzde İsrail işgali altındaki Batı Şeria ile Ürdün arasında kalan Lut Gölü'nün yanında yer alan tarihi "Sodom" ve "Gomorra" şehirleri, Hz. Lut'un tebliğde bulunduğu sapık eşcin-

Kavminin cevabı: "Lut ailesini
şehrinizden sürüp çıkarın.
Temiz kalmak isteyen insanlarmış"
demekten başkası olmadı.
(Neml Suresi, 55- 56)

sel kavmin yaşadığı yerler olarak kabul edilmektedir. Bölgede yapılan arkeolojik araştırmalar, Lut Gölü'nün kıyısında yer alan bu şehirlerin, büyük bir deprem sonucunda aşağı çöktüğünü göstermektedir. Lut Gölü'nün geneline göre çok daha sığ olan bir bölümü, araştırmacılara göre, yerin derinliklerine giren Lut kavminin kalıntısıdır. (Ayrıntılı bilgi için bkz. Harun Yahya, Kavimlerin Helakı, 7. baskı, İstanbul, 2002)

Hz. Lut'un ve Hz. İbrahim'in Hicreti

Ayetlerde Hz. İbrahim ve Hz. Lut'un Allah'ın emriyle hicret edip, güzel bir yurda yerleştikleri bildirilmektedir. Rabbimiz Kuran'da bu iki mübarek insana ve soylarına nasip ettiği hayırlı sonu şu şekilde haber verir:

Onu ve Lut'u kurtarıp içinde, alemler için bereketler kıldığımız yere çıkardık. Ona İshak'ı armağan ettik, üstüne de Yakub'u; her birini salihler kıldık. Ve onları, Kendi emrimizle hidayete yönelten önderler kıldık ve onlara hayrı kapsa-

yan-fiilleri, namaz kılmayı ve zekat vermeyi vahyettik. Onlar Bize ibadet edenlerdi. Lut'a da bir hüküm ve ilim verdik ve onu çirkin işler yapmakta olan şehirden kurtardık. Şüphesiz onlar, bozulmaya uğrayan kötü bir kavimdi. Onu rahmetimize soktuk, çünkü o, salihlerdendi. (Enbiya Suresi, 71-75)

Hem Hz. Lut hem de Hz. İbrahim hicret etmişler, yani yaşadıkları evlerini ve yurtlarını Allah'ın emriyle terk etmişlerdir.

Hicret, ancak salih müminler tarafından gerçekleştirilebilecek bir ibadettir. Dinden uzak yaşayan insanlar, tüm varlıklarını bir anda arkalarında bırakıp bilinmeyen bir yere doğru göç etmeye yanaşmazlar. Evleri, eşyaları, mal ve mülkleri onlar için çok önemlidir. Oysa bir mümin nereye giderse gitsin, Allah'ın kendisine nasip ettiğinin en hayırlısı olacağını bildiği için, hiç tereddüt etmeden varınıyoğunu bırakıp Allah'ın rızası için hicret edebilir. Hz. İbrahim ve Hz. Lut, bu teslimiyeti ve tevekkülü en güzel şekilde göstermişlerdir. Allah'ın hoşnutluğunu kazanmak için dünyadan vazgeçmiş, karşılığında ise Rabbimiz onları hem dünya hayatında bereketli bir yere yerleştirmiş, hem de ahirette sonsuz cennet nimetlerini bahşetmiştir.

Allah'a güvenen ve hayatlarının her anında mutlaka bir hayırla karşılaşacaklarını bilen müminler de her zaman peygamberler gibi Allah'a teslimiyetli davranmalıdırlar. Çünkü gelecek endişesi ve dünyaya ait hırslar, ancak din ahlakından uzak yaşayan insanlara mahsus özelliklerdir. Rabbimiz maddi menfaatlerinin peşine düşmelerinin bir mükafatı olarak müminleri, hem dünyada hem de ahirette eşsiz nimetlerle müjdelemektedir.

Bunun yanında Kuran'da, Allah'tan büyük bir nimet olarak, peygamberlerin sahip oldukları büyük mülkten bahsedilir. Hz. Davud'a dünya hayatında büyük bir mülk verilmiş, Hz. Süleyman kimsenin güç yetiremeyeceği bir kuvvete ve zenginliğe sahip olmuştur. Allah Kuran'da Hz. İbrahim'e ve soyuna da büyük bir mülk verdiğini bildirir:

Yoksa onlar, Allah'ın Kendi fazlından insanlara verdiklerini mi kıskanıyorlar? Doğrusu Biz, İbrahim ailesine Kitab'ı ve hikmeti verdik; onlara büyük bir mülk de verdik. (Nisa Suresi, 54)

Mal, mülk ve iktidar, inkar edenler veya gaflet içindeki insanlar için hemen her zaman kibir ve şımarıklık nedeni olur. Oysa peygamberler ve onların yolunu izleyen müminler, Allah'ın kendilerine verdiği mal ve mülkü, O'nun rızasına uygun olarak din ahlakının yayılması için, hayırlarda kullanırlar. Ayrıca müminlerin önemli bir özelliği de, mülkün tamamen Allah'a ait olduğunu bilmeleridir. Salih Müslümanlar kendilerine dünya hayatına dair nimetler verildiğinde Rabbimiz'e şükreder, ancak bu nimetler eksildiğinde de yine Allah'a kalpten hamd eder ve güzel bir sabırla sabrederler. Çünkü onlar dünya hayatında bir denemeden geçirildiklerinin ve Allah'ın inananları eşsiz cennet nimetleriyle ödüllendireceğinin bilincindedirler:

İman edenler, hicret edenler ve Allah yolunda mallarıyla ve canlarıyla cihad edenlerin Allah Katında büyük dereceleri vardır. İşte 'kurtuluşa ve mutluluğa' erenler bunlardır. Rableri onlara Katından bir rahmeti, bir hoşnutluğu ve onlar için, kendisine sürekli bir nimet bulunan cennetleri müjdeler. Onda ebedi kalıcıdırlar. Şüphesiz Allah, büyük mükafaat Katında olandır. (Tevbe Suresi, 20-22)

SONSÖZ

Bu kitapta Hz. İbrahim ve Hz. Lut Peygamberlerin Allah'a olan coşkulu imanlarını, her işlerinde Rabbimiz'e yönelip dönüşlerini, üstün ahlaklarını, putperest ve sapkın kavimleriyle yaptıkları zorlu mücadeleyi Kur'an ayetleri doğrultusunda anlattık. Hz. İbrahim putperest kavmine karşı kararlılıkla tebliğde bulunmuş, Allah'a olan teslimiyeti sayesinde önüne çıkan her engeli sabretmiş, imanında kararlı olmuştur. Hz. Lut ise, sapkın kavmine karşı sabırla mücadele etmiş, onları Allah'a iman etmeye ve ahlaksızlıklardan uzak durmaya davet etmiştir. Allah'ın alemlere üstün kıldığı bu mübarek insanlar, hayatları boyunca gösterdikleri iman derinliği ve yüksek ahlak ile Allah'ın hoşnutluğunu kazanmış, sonsuz nimetlerle bezenmiş cennet yurduna erişmişlerdir.

Samimi iman sahiplerinin hayatlarındaki en büyük amaçları da, birer hidayet rehberi olan peygamberlerimizin bu şerefli yolunu izlemek ve böylece Allah'ın razı olduğu, muvahhid kullardan olmak olmalıdır. Allah Kendisi'ne itaat edenlerin alacağı mükafatı Nisa Suresi'nde şu şekilde müjdelemektedir:

Kim Allah'a ve Resul'e itaat ederse, işte onlar Allah'ın kendilerine nimet verdiği peygamberler, doğrular, şehidler ve salihlerle beraberdir. Ne iyi arkadaşlardır onlar? (Nisa Suresi, 69)

Peygamberler gibi Allah'ın dostu olabilmek ve ahi-

rette de peygamberlerle birlikte olabilmek için, insanın tüm hayatını Allah'ın rızasına uygun olarak yaşaması, hep Allah'a güvenmesi, Allah'ı ve O'nun dinini herşeyden üstün tutması gerekir. Her kim bu ahlaki gösterirse, her kim Hz. İbrahim gibi "alemlerin Rabbine teslim oldum" der ve bu şekilde yaşarsa, o en büyük mutluluk ve kurtuluşa kavuşmayı Allah'tan umabilir.

Dünya üzerinde Allah'ın varlığından yana gaflet içinde olan insanların olması, hiçbir insanı yanıltmamalıdır. Unutmamak gerekir ki, Hz. İbrahim putperest bir kavmi tek başına iman etmeye davet etmiş, Rabbimiz de onun bu üstün ahlakını "**... İbrahim (tek başına) bir ümmetti...**" (Nahl Suresi, 120) ayetiyle övmüştür. Hz. Lut, yanındaki çok az sayıda müminle birlikte, çok üstün bir teslimiyet ve tevekkül örneği göstererek sapkın kavmini iman etmeye davet etmiştir. (Zariyat Suresi, 36) Ancak o ev halkı, kavmin tümünden çok daha kuvvetlidir, çünkü Allah'ın yardımı ve desteği onların yanındadır.

Önemli olan dünyanın bu büyük sırrını, herşeyin Allah'ın kudretinde olduğunu, herşeyin O'na boyun eğdiğini anlamak ve buna göre yaşamaktır. Hz. İbrahim ve Hz. Lut, bu sırrı kavramış ve Allah'ın dostu olmuşlardır. Tüm iman sahipleri de Allah'ın bu mübarek elçileri gibi derin bir imanı ve maneviyatı elde etmeyi amaçlamaları, Allah'ın Kendisi'ne dost edindiği kutlu insanlardan olmak için ciddi bir çaba göstermeleri gerekmektedir.

**Sen Yüce'sin,
bize öğrettiğinden başka
bizim hiçbir bilgimiz yok.
Gerçekten Sen, herşeyi
bilen, hüküm ve hikmet
sahibi olansın.
(Bakara Suresi, 32)**

Kaynakça

- 1 *Kütüb-i Sitte*, Prof. Dr. İbrahim Canan, A'la Sure-si, 860
- 2 *Kütüb-i Sitte*, Prof. Dr. İbrahim Canan, 2. cilt, s. 130
- 3 Philip Johnson, *The Wedge of Truth: Splitting the Foundations of Naturalism*, Intervarsity Press, 2000, s. 154
- 4 Elmalılı Muhammed Hamdi Yazır, <http://www.kuranikerim.com/telmalili/saffat.htm>
- 5 Ömer Nasuhi Bilmen, *Kuran-ı Kerim'in Türkçe Meali Alisi ve Tefsiri*, cilt 9, s. 2994